МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

МОРОЗОВОЇ ЄЛИЗАВЕТИ КОСТЯНТИНІВНИ

Наказ НУБіП України 999 «С». 09.04.2026

2026 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Економічний факультет

ПОГОДЖЕНО **Декан економічного факультету**	**ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ** **Завідувач кафедри обліку та оподаткування**
_____ **Андрій МУЗИЧЕНКО** (підпис)	_____ **Володимир ЛИТВИНЕНКО** (підпис)
«____» _____ 2026 р.	«____» _____ 2026 р.

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему «Облік і внутрішній контроль операцій з нарахування та сплати податку на прибуток»

Спеціальність **D1 Облік і оподаткування**

Освітня програма **Облік і аудит**

Орієнтація освітньої програми **Освітньо-професійна**

Гарант освітньої програми
к.е.н., доцент _____ **Тамара ГУРЕНКО**
(підпис)

Керівник магістерської
кваліфікаційної роботи
к.е.н., доцент _____ **Тамара ГУРЕНКО**
(підпис)

Виконала _____ **Єлизавета МОРОЗОВА**
(підпис)

Київ – 2026

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Економічний факультет

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри обліку та оподаткування
к.е.н., доц. _____ Володимир ЛИТВИНЕНКО
«_10_» _квітня_ 2026 року

З А В Д А Н Н Я

ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧЦІ
Морозовій Єлизаветі Костянтинівні

Спеціальність **D1 Облік і оподаткування**

Освітня програма **Облік і аудит**

Орієнтація освітньої програми **освітньо-професійна**

Тема магістерської кваліфікаційної роботи: «Облік і внутрішній контроль операцій з нарахування та сплати податку на прибуток»

зтверджена наказом від «09» 04. 2026 р. № 999 «С»
Термін подання завершеної роботи на кафедру: «20» 11. 2026 р.

Вихідні дані до магістерської кваліфікаційної роботи: Податковий кодекс України, Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, нормативні документи Міністерства фінансів України, наукові праці з бухгалтерського обліку, оподаткування та внутрішнього контролю, фінансова звітність ТОВ «ТРИ МОЛОКА» за 2023–2025 роки.

Перелік питань, що підлягають дослідженню:
1. Теоретичні основи обліку та внутрішнього контролю операцій з нарахування та сплати податку на прибуток
2. Облік операцій з нарахування та сплати податку на прибуток підприємства
3. Внутрішній контроль операцій з нарахування та сплати податку на прибуток

Перелік графічного матеріалу (за потреби): таблиці, рисунки

Дата видачі завдання «25» 11. 2025 р.

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи
к.е.н., доцент _____ **Тамара ГУРЕНКО**

Завдання прийняла до виконання _____ **Єлизавета МОРОЗОВА**

Реферат
на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр» за темою
«Облік і внутрішній контроль операцій з нарахування та сплати податку на прибуток»

У магістерській кваліфікаційній роботі досліджено теоретичні та практичні аспекти обліку і внутрішнього контролю операцій з нарахування та сплати податку на прибуток, розглянуто особливості визначення об'єкта оподаткування, порядок розрахунку податкових зобов'язань та відображення відповідних операцій в обліку і звітності. У вступі обґрунтовано актуальність теми дослідження, визначено мету, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження, інформаційну базу та апробацію результатів дослідження.

В першому розділі розкрито економічну сутність податку на прибуток підприємств, досліджено його значення у системі оподаткування та особливості нормативно-правового регулювання. Розглянуто порядок визначення фінансового результату до оподаткування, механізм формування об'єкта оподаткування та особливості застосування податкових різниць. Досліджено вимоги національного законодавства щодо нарахування та сплати податку на прибуток.

В другому розділі наведено організаційно-економічну характеристику досліджуваного підприємства, розглянуто організацію бухгалтерського обліку операцій з нарахування та сплати податку на прибуток. Досліджено порядок документального оформлення, відображення в облікових регістрах та узагальнення інформації про податкові зобов'язання у фінансовій і податковій звітності. Запропоновано напрями вдосконалення облікового забезпечення розрахунків з податку на прибуток.

У третьому розділі магістерської кваліфікаційної роботи досліджено організацію та методику внутрішнього контролю операцій з нарахування і сплати податку на прибуток. Розглянуто основні завдання, методичні прийоми та процедури внутрішнього контролю правильності визначення об'єкта оподаткування, обчислення податкових зобов'язань, своєчасності та повноти сплати податку. Визначено основні ризики виникнення помилок і порушень під час здійснення розрахунків з бюджетом та запропоновано напрями вдосконалення системи внутрішнього контролю.

У висновках магістерської кваліфікаційної роботи узагальнено результати проведеного дослідження та наведено пропозиції щодо вдосконалення обліку і внутрішнього контролю операцій з нарахування та сплати податку на прибуток.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: облік, внутрішній контроль, податок на прибуток, організація, розрахунки, методичні прийоми.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ……..……..……..……3
ВСТУП……..……..……..……..……..……..……..…….4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ОПЕРАЦІЙ З НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК……..……..……..……..……..……..……..…….8
1.1. Економічна сутність податку на прибуток, його роль та значення в системі оподаткування підприємств……..……..……..……..……..……..8
1.2. Нормативно-правове регулювання операцій з нарахування та сплати податку на прибуток підприємств……..……..……..……..……..……11
1.3. Організаційно-методичні засади обліку та внутрішнього контролю операцій з податку на прибуток……..……..……..……..……..……..15
Висновки до розділу 1……..……..……..……..……..……..……19
РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ З НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВА……..……..……..……..……21
2.1. Організаційно-економічна характеристика об’єкта дослідження……..21
2.2. Організація бухгалтерського обліку операцій з нарахування та сплати податку на прибуток……..……..……..……..……..……..…26
2.3. Документальне забезпечення обліку розрахунків за податком на прибуток.28
2.4. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків за податком на прибуток..31
Висновки до розділу 2……..……..……..……..……..……..34
РОЗДІЛ 3. ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ОПЕРАЦІЙ З НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК……..……..……..……..36
3.1. Методичні прийоми та організація внутрішнього контролю операцій з податку на прибуток……..……..……..……..……..36
3.2. Контроль правильності визначення об’єкта оподаткування та суми податку на прибуток……..……..……..……..……..……..……..39
3.3. Контроль своєчасності та повноти нарахування і сплати податку на прибуток……..……..……..……..……..……..……..41
3.4. Удосконалення обліку та внутрішнього контролю операцій з нарахування та сплати податку на прибуток……..……..……..……..……..44
Висновки до розділу 3……..……..……..……..……..……..……..47
ВИСНОВКИ……..……..……..……..……..……..……..48
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ……..……..……..……..…50
ДОДАТКИ……..……..……..……..……..……..……57

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

КВЕД – Класифікація видів економічної діяльності.

МСБО – Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку.

МСФЗ – Міжнародні стандарти фінансової звітності.

НП(С)БО – Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку.

ОА – оборотні активи.

ПКУ – Податковий кодекс України.

ПЗ – поточні зобов’язання (у формулі коефіцієнта ліквідності).

ТОВ – товариство з обмеженою відповідальністю.

ЧД – чистий дохід від реалізації продукції, товарів, робіт і послуг.

ЧП – чистий прибуток.

ВСТУП

Актуальність дослідження. У сучасних умовах господарювання питання правильного нарахування та своєчасної сплати податків набувають особливого значення для підприємств України. Податкові платежі є важливим джерелом формування доходів державного бюджету, водночас вони безпосередньо впливають на фінансовий стан суб'єктів господарювання, результати їхньої діяльності та можливості подальшого розвитку. Одним із основних прямих податків, які сплачують підприємства, є податок на прибуток, його особливість полягає в тому, що визначення податкових зобов'язань тісно пов'язане з результатами бухгалтерського обліку, формуванням доходів і витрат, оцінюванням активів та зобов'язань, а також дотриманням вимог податкового законодавства.

В умовах економічної нестабільності, воєнного стану, змін у законодавстві та зростання вимог до прозорості фінансової інформації підприємства змушені приділяти більше уваги організації обліку податкових розрахунків. Неправильне визначення фінансового результату, помилки під час застосування податкових різниць, несвоєчасне подання звітності або порушення строків сплати податку можуть спричинити виникнення податкової заборгованості, застосування фінансових санкцій та додаткові витрати.

Особливе місце в системі управління підприємством посідає внутрішній контроль операцій з нарахування та сплати податку на прибуток. Його значення полягає у перевірці достовірності облікових даних, правильності формування об'єкта оподаткування, обґрунтованості визначення податкових зобов'язань та дотримання встановлених законодавством строків їх погашення. Ефективність податкових розрахунків залежить не лише від знання нормативно-правових вимог, а й від правильної організації облікового процесу на підприємстві. Навіть за наявності належного програмного забезпечення можуть виникати помилки, пов'язані з неправильним відображенням доходів і витрат, несвоєчасним внесенням первинних документів, відсутністю узгодженості між окремими

ділянками обліку або недостатнім контролем за строками виконання податкових зобов'язань. Усунення таких недоліків потребує комплексного підходу, який передбачає вдосконалення облікової політики, розподіл відповідальності між працівниками та впровадження систематичних контрольних процедур.

Метою роботи є дослідження теоретичних, нормативно-правових та організаційно-методичних засад бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю операцій з нарахування та сплати податку на прибуток, аналіз особливостей їх практичного здійснення на ТОВ «ТРИ МОЛОКА», а також розроблення рекомендацій щодо вдосконалення облікових і контрольних процедур на підприємстві.

Для досягнення поставленої мети в магістерській кваліфікаційній роботі передбачено вирішення таких **завдань**:

– розкрити економічну сутність податку на прибуток, визначити його роль та значення в системі оподаткування підприємств України;

– дослідити нормативно-правове регулювання операцій з нарахування та сплати податку на прибуток і встановити основні вимоги до їх бухгалтерського відображення;

– охарактеризувати організаційно-методичні засади бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю розрахунків за податком на прибуток;

– надати організаційно-економічну характеристику ТОВ «ТРИ МОЛОКА» та проаналізувати основні показники його господарської діяльності;

– дослідити організацію бухгалтерського обліку операцій з нарахування та сплати податку на прибуток на підприємстві;

– розглянути порядок документального забезпечення обліку розрахунків за податком на прибуток та визначити особливості оформлення відповідних господарських операцій;

– проаналізувати організацію синтетичного та аналітичного обліку розрахунків за податком на прибуток на ТОВ «ТРИ МОЛОКА»;

– визначити основні методичні прийоми внутрішнього контролю операцій з податку на прибуток та особливості їх застосування на підприємстві;

– дослідити порядок контролю правильності визначення об’єкта оподаткування, розрахунку суми податку на прибуток, а також своєчасності й повноти його сплати;

– обґрунтувати напрями вдосконалення бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю операцій з нарахування і сплати податку на прибуток на ТОВ «ТРИ МОЛОКА».

Об’єктом дослідження є діяльність ТОВ «ТРИ МОЛОКА».

Предметом дослідження є процес організації та здійснення бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю операцій з нарахування та сплати податку на прибуток на ТОВ «ТРИ МОЛОКА».

Методи дослідження: аналіз, синтез, узагальнення, метод порівняння, систематизації.

Інформаційною базою дослідження є положення Податкового кодексу України, Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, зокрема НП(С)БО 17 «Податок на прибуток», нормативні документи Міністерства фінансів України, офіційні роз’яснення Державної податкової служби України, наукові праці українських дослідників із питань бухгалтерського обліку, оподаткування та внутрішнього контролю, матеріали фахових видань і відкриті інформаційні ресурси, фінансової звітності ТОВ «ТРИ МОЛОКА».

Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості використання розроблених рекомендацій для вдосконалення організації бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю розрахунків за податком на прибуток на ТОВ «ТРИ МОЛОКА».

Структура роботи складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

Апробація результатів та публікації. Окремі результати магістерської кваліфікаційної роботи обговорювались на науково-практичних конференціях:

1. Морозова Є. Організація обліку з нарахування і сплати податку на прибуток підприємства. Економічні дні – 2026: матеріали ІІІ Всеукраїнської

науково практичної конференції молодих вчених та здобувачів вищої освіти з нагоди 75-річниці заснування економічного факультету, 2 квітня 2026 р. Київ: НУБіП України, 2026. 545 с. (С. 367-368).

2. Гуренко Т.О., Морозова Є. Підвищення якості аудиторських послуг в Україні: сучасні напрями та перспективи. Матеріали IV Міжнародного форуму «Сучасні тенденції розвитку обліку, контролю, аудиту і оподаткування: стан та перспективи» (06-09.10.2026 р.), КНУ імені Тараса Шевченка / за заг. ред. проф. А.І. Ігнатюк. Київ: Видавництво Ліра-К, 2026. 337 с. (С. 81-84).

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ОПЕРАЦІЙ З НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК

1.1. Економічна сутність податку на прибуток, його роль та значення в системі оподаткування підприємств

Податок на прибуток підприємств посідає важливе місце в податковій системі України, оскільки забезпечує надходження коштів до державного бюджету та водночас впливає на фінансові результати діяльності суб'єктів господарювання. Його економічна сутність полягає у вилученні державою визначеної законодавством частини прибутку підприємства для фінансування суспільних потреб. На відміну від непрямих податків, які включаються до ціни товарів або послуг, податок на прибуток безпосередньо пов'язаний із результатами господарської діяльності платника та особливостями формування його фінансового результату.

В умовах ринкової економіки прибуток є одним із головних показників ефективності роботи підприємства. Він характеризує результат використання матеріальних, трудових, фінансових та інших ресурсів, відображає здатність суб'єкта господарювання отримувати доходи, покривати витрати та забезпечувати подальший розвиток.

У науковій літературі податок на прибуток розглядається з різних позицій. Зокрема, Ю. Б. Іванов, В. Ф. Тищенко та О. Є. Найденко у праці, присвяченій податковій системі, досліджують оподаткування як складову фінансових відносин між державою та платниками податків [18]. Такий підхід дозволяє розглядати податок на прибуток не лише як обов'язковий платіж, а й як інструмент впливу держави на економічну активність підприємств, інвестиційні рішення та розподіл фінансових ресурсів. Економічний зміст податку на прибуток тісно пов'язаний із категорією фінансового результату. У

бухгалтерському обліку прибуток формується шляхом зіставлення доходів і витрат, визнаних відповідно до встановлених стандартів але сума прибутку, відображена у фінансовій звітності, не завжди збігається з об’єктом оподаткування. Це пояснюється тим, що податкове законодавство передбачає окремі правила коригування фінансового результату до оподаткування, які застосовуються залежно від характеру господарських операцій та встановлених законодавством умов [42].

Т. Л. Томнюк у навчальному посібнику «Податкова система» розглядає податки як важливу складову фінансового механізму держави [47]. У контексті досліджуваної теми це дозволяє виділити два взаємопов’язані аспекти податку на прибуток. Перший стосується забезпечення бюджетних надходжень, другий – впливу оподаткування на фінансові можливості підприємства. Збільшення податкового навантаження за інших рівних умов зменшує суму прибутку, яка залишається у розпорядженні підприємства, тоді як обґрунтовані податкові пільги та передбачені законом механізми врахування витрат можуть впливати на його інвестиційні можливості.

Доцільно розглянути основні характеристики податку на прибуток у табл. 1.1.

Однією з основних функцій податку на прибуток є фіскальна. Вона полягає у забезпеченні надходжень до державного бюджету, які можуть використовуватися для фінансування оборони, соціального захисту населення, освіти, охорони здоров’я, розвитку інфраструктури та інших суспільно важливих напрямів. В умовах воєнного стану значення бюджетних надходжень особливо зростає, оскільки держава потребує значних фінансових ресурсів для забезпечення безпеки та виконання першочергових зобов’язань.

Податок на прибуток виконує регулюючу функцію. Вона проявляється через вплив податкових правил на поведінку підприємств, зокрема їхні рішення щодо інвестування, використання прибутку, оновлення основних засобів та здійснення окремих господарських операцій. Важливу роль у цьому відіграють

установлені законодавством правила визнання податкових різниць, перенесення від'ємного значення об'єкта оподаткування та застосування передбачених пільг.

Таблиця 1.1

Економічна характеристика податку на прибуток підприємств

Ознака	Характеристика	Економічне значення
Вид податку	Загальнодержавний прямий податок	Забезпечує участь підприємств у формуванні бюджетних доходів
Економічна основа	Прибуток від господарської діяльності з урахуванням правил оподаткування	Пов'язує податкові зобов'язання з результатами діяльності
Платники	Юридичні особи та інші визначені ПКУ суб'єкти	Визначає коло учасників податкових відносин
Об'єкт оподаткування	Прибуток, визначений відповідно до положень ПКУ	Формує базу для розрахунку податкового зобов'язання
Базова ставка	18%	Визначає загальний рівень оподаткування прибутку
Джерело сплати	Грошові кошти підприємства	Впливає на ліквідність і рух грошових коштів
Порядок розрахунку	На підставі фінансового результату та передбачених законом коригувань	Потребує узгодження бухгалтерських і податкових показників
Фіскальне призначення	Формування доходів бюджету	Сприяє фінансуванню державних функцій
Регулююче призначення	Вплив на фінансові та інвестиційні рішення	Може стимулювати або стримувати окремі види економічної діяльності

Джерело: сформовано за матеріалами [18]

До основних функцій податку на прибуток доцільно віднести:

– фіскальну – забезпечення надходжень до державного бюджету;

– регулюючу – вплив на фінансові та інвестиційні рішення суб'єктів господарювання;

– розподільчу – участь держави у перерозподілі частини створеного підприємствами фінансового результату;

– контрольну – формування передумов для перевірки правильності визначення та виконання податкових зобов'язань;

– стимулюючу – створення економічних передумов для розвитку окремих видів діяльності за допомогою законодавчо встановлених податкових механізмів.

Проблеми справляння податку на прибуток в Україні розглядаються у працях С. О. Коваленко, А. В. Пислиці та В. П. Паночишеної [22; 39]. З позиції підприємства податок на прибуток є одним із чинників, які необхідно враховувати під час фінансового планування, його нарахування впливає на величину чистого прибутку, що може бути спрямований на розвиток господарської діяльності, формування резервів, виплату дивідендів або фінансування інших потреб.

Отже, податок на прибуток підприємств є важливим елементом фінансових відносин між державою та суб'єктами господарювання. Він поєднує фіскальне призначення з регулюючим впливом на економічну діяльність підприємств. Його правильне нарахування та своєчасна сплата потребують належної організації бухгалтерського обліку, дотримання нормативно-правових вимог і функціонування ефективної системи внутрішнього контролю.

1.2. Нормативно-правове регулювання операцій з нарахування та сплати податку на прибуток підприємств

Нормативно-правове регулювання операцій з нарахування та сплати податку на прибуток є необхідною умовою правильного функціонування системи бухгалтерського обліку підприємства. Воно визначає порядок формування об'єкта оподаткування, застосування податкових ставок, обчислення податкових зобов'язань, подання звітності та проведення розрахунків із бюджетом.

Загальні засади оподаткування визначені Конституцією України. Відповідно до статті 67 кожен зобов'язаний сплачувати податки і збори в порядку та розмірах, установлених законом [23].

Основним нормативно-правовим актом, який регулює порядок справляння податку на прибуток підприємств, є Податковий кодекс України. Він визначає платників податку, об'єкт і базу оподаткування, ставки, податкові періоди,

правила обчислення податкових зобов'язань, порядок подання декларацій та відповідальність за порушення податкового законодавства [42]. Вагоме значення має розділ III Податкового кодексу України, присвячений податку на прибуток підприємств. Зокрема, стаття 133 визначає коло платників податку, стаття 134 – об'єкт оподаткування, стаття 136 – ставки податку, а стаття 137 регулює порядок його обчислення та сплати. Наявність чітко визначених законодавчих положень дозволяє підприємствам організовувати податкові розрахунки на єдиній правовій основі.

Відповідно до підпункту 134.1.1 Податкового кодексу України об'єкт оподаткування визначається шляхом коригування фінансового результату до оподаткування, сформованого за правилами бухгалтерського обліку, на різниці, передбачені податковим законодавством [42]. На основі цього, варто встановити, що фінансова звітність підприємства є важливим джерелом інформації для визначення податкових зобов'язань. Водночас застосування податкових різниць потребує додаткових розрахунків, які мають бути належним чином обґрунтовані та документально підтверджені.

Базова ставка податку на прибуток підприємств в Україні становить 18%. Однак Податковий кодекс України передбачає спеціальні ставки та режими оподаткування для окремих категорій платників і видів операцій. Тому перед здійсненням розрахунків підприємство повинно правильно визначити свій податковий статус та встановити, які саме норми законодавства поширюються на його діяльність.

Важливим документом у системі нормативного регулювання є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Він установлює правові засади організації бухгалтерського обліку, визначає відповідальність за його ведення, загальні вимоги до первинних документів, облікових регістрів і фінансової звітності.

Окрему групу нормативних документів становлять національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. НП(С)БО 15 «Дохід» регулює порядок визнання та відображення доходів підприємства, а НП(С)БО 16 «Витрати»

встановлює методологічні засади формування інформації про витрати [32; 33]. Їх застосування має безпосередній вплив на визначення фінансового результату до оподаткування, який використовується як вихідний показник для розрахунку податку на прибуток. Особливе місце посідає НП(С)БО 17 «Податок на прибуток». Цей стандарт визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати або дохід із податку на прибуток, поточний податок, відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання [34].

Поточний податок на прибуток пов'язаний із сумою податкового зобов'язання за відповідний звітний період. Відстрочені податкові активи та зобов'язання виникають у зв'язку з тимчасовими різницями між обліковою оцінкою активів і зобов'язань та їх податковою базою. Відображення таких показників дає змогу повніше представити податкові наслідки діяльності підприємства, хоча конкретний порядок їх визнання залежить від застосовної системи бухгалтерських стандартів і передбачених ними винятків.

Для підприємств, які складають фінансову звітність за міжнародними стандартами, важливим нормативним документом є МСБО 12 «Податки на прибуток» [29]. Він регулює порядок обліку поточних і відстрочених податкових наслідків та визначає підходи до їх відображення у фінансовій звітності. Водночас застосування міжнародних стандартів не звільняє підприємство від виконання вимог українського податкового законодавства щодо обчислення та сплати податку. Основні нормативні документи, що регулюють облік і оподаткування прибутку підприємств, варто висвітлити в табл. 1.2.

Важливим інструментом практичного застосування нормативних вимог є План рахунків бухгалтерського обліку, затверджений наказом Міністерства фінансів України № 291 [40]. Він визначає систему рахунків, за допомогою яких підприємства узагальнюють інформацію про активи, зобов'язання, власний капітал, доходи, витрати та господарські операції. Для обліку розрахунків за податком на прибуток використовуються відповідні субрахунки рахунку 64 «Розрахунки за податками й платежами», а для відображення витрат із податку

на прибуток – рахунок 98 «Податок на прибуток». У разі виникнення відстрочених податкових активів і зобов'язань застосовуються рахунки 17 «Відстрочені податкові активи» та 54 «Відстрочені податкові зобов'язання».

Таблиця 1.2

Нормативно-правове забезпечення обліку та сплати податку на прибуток підприємств

Нормативний документ	Основні положення	Значення для обліку та контролю
Конституція України	Встановлює загальний обов'язок сплати податків	Формує правову основу податкових відносин
Податковий кодекс України	Визначає платників, об'єкт, ставки, звітні періоди та порядок сплати	Регулює розрахунок і виконання податкових зобов'язань
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	Визначає засади ведення обліку та складання звітності	Забезпечує достовірність облікових даних
НП(С)БО 15 «Дохід»	Регулює визнання доходів	Впливає на формування фінансового результату
НП(С)БО 16 «Витрати»	Регулює визнання витрат	Визначає облікові засади формування витрат
НП(С)БО 17 «Податок на прибуток»	Визначає облік поточного та відстроченого податку	Забезпечує правильне відображення податку у звітності
План рахунків бухгалтерського обліку	Встановлює систему бухгалтерських рахунків	Забезпечує систематизацію інформації про податкові розрахунки
Наказ Мінфіну № 897 від 20.10.2015	Затверджує форму декларації з податку на прибуток	Регулює документальне оформлення податкової звітності
МСБО 12 «Податки на прибуток»	Визначає міжнародні правила обліку податків на прибуток	Застосовується підприємствами, які звітують за МСФЗ

Джерело: сформовано за матеріалами [23; 28]

Нормативне регулювання податкової звітності здійснюється також через затвердження форми декларації з податку на прибуток підприємств. Основною нормативною підставою є наказ Міністерства фінансів України від 20 жовтня 2015 року № 897, до якого вносяться зміни відповідно до оновлення законодавства. У 2026 році форму декларації також змінювали, тому

підприємствам необхідно використовувати редакцію, чинну для відповідного звітного періоду.

У наукових працях О. М. Чудак розглядаються питання цифровізації та адміністрування податків і зборів [49]. Для сучасної практики важливим є використання електронних сервісів, які забезпечують подання звітності, отримання інформації про стан розрахунків із бюджетом і здійснення електронної взаємодії з податковими органами. Водночас електронна форма звітування не усуває необхідності перевірки достовірності інформації, яка вноситься до декларацій. Питання податкового адміністрування також досліджує С. О. Кучеркова [25].

Отже, нормативно-правове регулювання операцій з нарахування та сплати податку на прибуток охоплює як податкові, так і бухгалтерські аспекти діяльності підприємства. Податковий кодекс України визначає порядок обчислення та виконання податкових зобов'язань, а стандарти бухгалтерського обліку регулюють формування інформації про доходи, витрати, фінансовий результат і податкові наслідки господарських операцій.

1.3. Організаційно-методичні засади обліку та внутрішнього контролю операцій з податку на прибуток

Організація бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю операцій з податку на прибуток є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Від правильності побудови облікового процесу залежить достовірність інформації про фінансові результати, обґрунтованість визначення податкових зобов'язань та своєчасність їх виконання.

Облік податку на прибуток не обмежується відображенням суми нарахованого податку на відповідних бухгалтерських рахунках. Він охоплює послідовність взаємопов'язаних процедур, починаючи з документального оформлення господарських операцій і закінчуючи складанням податкової

звітності та відображенням фактичної сплати податкових зобов'язань. Кожен із цих етапів потребує належного інформаційного забезпечення, визначення відповідальних осіб та встановлення порядку перевірки правильності виконаних операцій.

Теоретичні аспекти організації бухгалтерського обліку досліджуються у працях Т. О. Гуренко, яка розглядає методологічні підходи до формування облікової інформації та її використання в управлінні підприємством [8]. У межах досліджуваної теми важливим є розуміння бухгалтерського обліку як системи, що забезпечує не лише реєстрацію господарських операцій, а й формування інформаційної основи для прийняття управлінських рішень і виконання податкових обов'язків. Організаційні засади обліку податку на прибуток передбачають визначення порядку формування облікових даних, розподіл обов'язків між працівниками бухгалтерської служби, встановлення графіка документообігу та забезпечення своєчасного складання звітності.

На думку Я. П. Іщенко, О. А. Подолянчук та Н. І. Коваль, питання фінансового обліку необхідно розглядати у взаємозв'язку з формуванням достовірної інформації про діяльність підприємства [20], такий підхід є важливим для обліку податку на прибуток, оскільки неправильне визнання доходів, витрат або зобов'язань може призвести до викривлення фінансового результату, а відповідно – до помилок у визначенні об'єкта оподаткування.

Методичну основу обліку податку на прибуток становлять установлені правила визнання, оцінювання та відображення господарських операцій. Насамперед підприємство повинно забезпечити правильне формування доходів і витрат звітного періоду, визначення фінансового результату до оподаткування та встановлення необхідності застосування податкових різниць. Після проведення відповідних розрахунків визначається сума поточного податку на прибуток, яка підлягає відображенню в бухгалтерському обліку та податковій декларації. Послідовність облікового процесу можна представити через такі основні етапи:

– збирання та перевірка первинних документів, які підтверджують здійснення господарських операцій;

– відображення доходів, витрат, активів і зобов'язань на відповідних рахунках бухгалтерського обліку;

– визначення фінансового результату до оподаткування за даними бухгалтерського обліку;

– встановлення необхідності застосування податкових різниць та здійснення відповідних коригувань;

– розрахунок суми податку на прибуток відповідно до вимог Податкового кодексу України;

– відображення нарахованого податку в бухгалтерському обліку та складання податкової декларації;

– здійснення платежу до бюджету та перевірка стану розрахунків із контролюючими органами.

У системі бухгалтерського обліку розрахунки за податком на прибуток відображаються на відповідних рахунках, передбачених Планом рахунків [40]. Для узагальнення інформації про податкові зобов'язання застосовується рахунок 64 «Розрахунки за податками й платежами», а для обліку витрат із податку на прибуток – рахунок 98 «Податок на прибуток».

Типовою бухгалтерською кореспонденцією під час нарахування поточного податку на прибуток є запис за дебетом рахунку 98 та кредитом відповідного субрахунку рахунку 64. Фактична сплата податку відображається за дебетом рахунку 64 та кредитом рахунку 31 «Рахунки в банках». Водночас конкретний порядок відображення операцій залежить від застосовуваних підприємством стандартів бухгалтерського обліку, наявності відстрочених податкових активів і зобов'язань та інших особливостей господарської діяльності. Окремим напрямом організації обліку є забезпечення правильного відображення відстрочених податкових активів і зобов'язань. Відповідно до НП(С)БО 17 «Податок на прибуток» їх виникнення пов'язане з тимчасовими різницями між обліковою оцінкою активів і зобов'язань та їх податковою базою [40].

Л. В. Гуцаленко, М. М. Коцупатрий та У. О. Марчук у навчальному посібнику «Внутрішньогосподарський контроль» розглядають контроль як важливу складову управління діяльністю підприємства [10].

Організація внутрішнього контролю передбачає встановлення його мети, завдань, об'єктів, суб'єктів та методів проведення. Основною метою є забезпечення правильного визначення податкових зобов'язань і своєчасного виконання обов'язків підприємства перед бюджетом. Об'єктами контролю виступають господарські операції, які впливають на фінансовий результат, податкові різниці, бухгалтерські записи, податкова звітність і платежі до бюджету.

Основні напрями внутрішнього контролю операцій з податку на прибуток варто висвітлити в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Основні напрями та методичні прийоми внутрішнього контролю операцій з податку на прибуток

Напрям контролю	Основні контрольні процедури	Очікуваний результат
Контроль первинних документів	Перевірка наявності, повноти та правильності оформлення документів	Підтвердження господарських операцій
Контроль доходів і витрат	Зіставлення первинних документів із бухгалтерськими регістрами	Правильне формування фінансового результату
Контроль податкових різниць	Перевірка обґрунтованості та правильності коригувань	Достовірне визначення об'єкта оподаткування
Контроль нарахування податку	Арифметична перевірка розрахунків і застосованої ставки	Правильне визначення податкового зобов'язання
Контроль бухгалтерських записів	Перевірка кореспонденції рахунків та аналітичних даних	Достовірність облікової інформації
Контроль податкової звітності	Зіставлення декларації з фінансовою звітністю та обліковими регістрами	Узгодженість звітних показників
Контроль сплати податку	Перевірка платіжних документів, строків і сум перерахувань	Своєчасне та повне виконання зобов'язань
Контроль стану розрахунків із бюджетом	Зіставлення облікових залишків із даними електронного кабінету платника	Виявлення заборгованості, переплат і розбіжностей

Джерело: сформовано за матеріалами [10; 20; 42]

У сучасних умовах дедалі більшого значення набуває автоматизація облікових і контрольних процедур. Н. Домбровська досліджує вплив цифрових технологій на ефективність бухгалтерського обліку та якість фінансової звітності [13]. Автоматизація не може повністю замінити професійне судження бухгалтера та внутрішній контроль. Програмне забезпечення обробляє інформацію відповідно до встановлених алгоритмів, тому неправильне налаштування облікової системи або внесення недостовірних даних може призвести до систематичного повторення помилок, тому важливо поєднувати автоматизовані перевірки з аналізом первинних документів, оцінюванням господарських операцій та контролем дотримання законодавчих вимог.

К. Кузьменко, Л. Багрій та Л. Мельянкова розглядають розвиток бухгалтерського обліку в умовах цифрових трансформацій [24]. Для підвищення ефективності внутрішнього контролю доцільно розробляти внутрішні регламенти перевірки податкових операцій. Такі документи можуть визначати періодичність контрольних процедур, відповідальних працівників, перелік документів, які підлягають перевірці, та порядок усунення виявлених недоліків.

Отже, організаційно-методичні засади обліку та внутрішнього контролю податку на прибуток охоплюють сукупність облікових процедур, нормативних вимог, документального забезпечення та методів перевірки правильності податкових розрахунків.

Висновки до розділу 1

Отже, податок на прибуток є одним із важливих загальнодержавних прямих податків, який забезпечує формування доходів державного бюджету та впливає на фінансові можливості підприємств. Його економічне значення полягає у поєднанні фіскальної, регулюючої, розподільчої та контрольної функцій. Через механізм оподаткування держава отримує частину фінансових ресурсів, створених у процесі господарської діяльності, а підприємства повинні

враховувати податкові зобов’язання під час планування використання прибутку та управління грошовими коштами.

Визначено, що особливістю податку на прибуток є його безпосередній зв’язок із бухгалтерським фінансовим результатом. Об’єкт оподаткування формується на основі фінансового результату до оподаткування з урахуванням передбачених законодавством коригувань, що зумовлює необхідність правильного відображення доходів і витрат, належного документального підтвердження господарських операцій та забезпечення узгодженості бухгалтерських і податкових показників.

Дослідження нормативно-правового регулювання показало, що порядок нарахування та сплати податку на прибуток визначається комплексом законодавчих і нормативних документів. Основне місце серед них посідає Податковий кодекс України, який регулює визначення платників, об’єкта оподаткування, ставок, звітних періодів і порядку виконання податкових зобов’язань.

Таким чином, облік податку на прибуток охоплює декілька взаємопов’язаних етапів: формування первинної інформації, відображення господарських операцій, визначення фінансового результату, розрахунок податкових різниць, нарахування податку, складання декларації та проведення розрахунків із бюджетом. Ефективність цього процесу залежить від правильного розподілу обов’язків між працівниками, організації документообігу та забезпечення належного аналітичного обліку.

РОЗДІЛ 2
ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ З НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика об’єкта дослідження

Товариство з обмеженою відповідальністю ТОВ «ТРИ МОЛОКА» є суб’єктом господарювання, який здійснює підприємницьку діяльність у сфері ресторанного господарства. Основним видом економічної діяльності підприємства відповідно до КВЕД є 56.10 «Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування». Специфіка такої діяльності полягає в поєднанні процесів придбання продовольчої сировини, приготування продукції, організації її реалізації та обслуговування споживачів.

ТОВ «ТРИ МОЛОКА» здійснює діяльність у формі товариства з обмеженою відповідальністю, що передбачає наявність відокремленого майна, самостійного балансу та відповідних прав і обов’язків у сфері господарювання. Відповідно до наданої фінансової звітності керівником підприємства є Козаченко Анна Леонідівна.

Важливою характеристикою підприємства є чисельність його працівників. За даними фінансової звітності, середня кількість працівників у 2023 році становила 30 осіб, у 2024 році – 24 особи, а у 2025 році – 29 осіб. Таким чином, у 2024 році чисельність персоналу скоротилася на 6 осіб, або на 20,0%, тоді як у 2025 році збільшилася на 5 осіб, або на 20,8% порівняно з попереднім роком. Незважаючи на коливання чисельності персоналу, підприємство забезпечувало здійснення основної господарської діяльності та формування позитивних фінансових результатів.

Для оцінювання економічного стану ТОВ «ТРИ МОЛОКА» доцільно провести аналіз основних показників його діяльності за 2023-2025 роки. Інформаційною основою дослідження є фінансова звітність підприємства за відповідні періоди (Додатки А, Б, В). Результати аналізу наведено в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Динаміка основних фінансово-економічних показників ТОВ «ТРИ МОЛОКА» за 2023-2025 роки

Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік	Зміна 2025 р./2024 р., %
Чистий дохід від реалізації	2 145,7	2 518,3	16 148,6	+541,3
Загальна сума доходів	4 900,9	11 105,3	16 494,7	+48,5
Загальна сума витрат	4 624,9	10 470,6	15 623,1	+49,2
Фінансовий результат до оподаткування	276,0	634,7	871,6	+37,3
Податок на прибуток	49,7	114,2	156,9	+37,4
Чистий прибуток	226,3	520,5	714,7	+37,3
Активи підприємства	4 388,7	3 649,0	4 701,2	+28,8
Власний капітал	2 905,0	2 110,6	2 276,2	+7,8
Поточні зобов’язання	1 483,7	1 146,3	2 425,0	+111,6

Джерело: складено та розраховано за даними фінансової звітності ТОВ «ТРИ МОЛОКА» за 2023-2025 роки

Дані таблиці 2.1 свідчать про суттєві зміни результатів діяльності підприємства протягом досліджуваного періоду. У 2023 році чистий дохід від реалізації продукції, товарів, робіт і послуг становив 2 145,7 тис. грн. У 2024 році він збільшився до 2 518,3 тис. грн, тобто на 372,6 тис. грн, або на 17,4%. Найбільш помітне зростання відбулося у 2025 році, коли чистий дохід досяг 16 148,6 тис. грн. Порівняно з 2024 роком приріст становив 13 630,3 тис. грн, або 541,3%.

Така динаміка свідчить про значне збільшення відображених у звітності обсягів реалізації, лише за даними фінансових форм неможливо однозначно встановити причини такого зростання. Воно могло бути пов’язане зі збільшенням кількості реалізованої продукції, зміною цін, розширенням господарських операцій або іншими чинниками. Для остаточного пояснення необхідно дослідити аналітичні дані щодо реалізації та внутрішню інформацію підприємства.

Важливою особливістю діяльності ТОВ «ТРИ МОЛОКА» є значна частка інших операційних доходів у попередні роки. У 2023 році їх сума становила 2 755,2 тис. грн, а у 2024 році збільшилася до 8 541,0 тис. грн. Проте у 2025 році інші операційні доходи скоротилися до 346,1 тис. грн. Це свідчить про суттєву

зміну структури доходів підприємства. Якщо у 2024 році основна частина загального доходу формувалася за рахунок інших операційних надходжень, то у 2025 році переважне значення мав безпосередньо чистий дохід від реалізації.

Для оцінювання зазначених змін доцільно розглянути структуру доходів підприємства у табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Структура доходів ТОВ «ТРИ МОЛОКА» за 2023-2025 роки

Показник	2023 р., %	2024 р., %	2025 р., %
Чистий дохід від реалізації	43,8	22,7	97,9
Інші операційні доходи	56,2	76,9	2,1
Інші доходи	0,0	0,4	0,0
Разом	100,0	100,0	100,0

Джерело: розраховано за даними форми № 2-м ТОВ «ТРИ МОЛОКА» за 2023-2025 роки

У 2023 році частка чистого доходу від реалізації становила 43,8% загальної суми доходів, тоді як інші операційні доходи формували 56,2%. У 2024 році частка реалізації скоротилася до 22,7%, а частка інших операційних доходів зросла до 76,9%. У 2025 році ситуація змінилася: на чистий дохід від реалізації припадало вже 97,9% загальних доходів підприємства.

На основі цього, варто встановити, що у 2025 році основна частина доходів формувалася безпосередньо в межах реалізації продукції, товарів, робіт і послуг.

Водночас зростання доходів супроводжувалося збільшенням витрат. У 2023 році загальна сума витрат становила 4 624,9 тис. грн, у 2024 році – 10 470,6 тис. грн, а у 2025 році – 15 623,1 тис. грн. За два роки витрати збільшилися на 10 998,2 тис. грн, або на 237,8%. Найбільшу частину витрат підприємства формували інші операційні витрати. У 2025 році їх сума становила 13 317,0 тис. грн, або 85,2% загальної суми витрат. Така структура витрат потребує додаткової уваги під час дослідження бухгалтерського обліку та податкових розрахунків.

Позитивною тенденцією є збільшення прибутку підприємства. У 2023 році фінансовий результат до оподаткування становив 276,0 тис. грн, у 2024 році – 634,7 тис. грн, а у 2025 році – 871,6 тис. грн. За досліджуваний період прибуток до оподаткування збільшився на 595,6 тис. грн, або на 215,8%. Це означає, що

підприємство не лише нарощувало доходи, а й забезпечувало перевищення загальної суми доходів над витратами. Зростання фінансового результату безпосередньо вплинуло на величину відображеного у звітності податку на прибуток. У 2023 році його сума становила 49,7 тис. грн, у 2024 році – 114,2 тис. грн, а у 2025 році – 156,9 тис. грн.

Отже, протягом 2023-2025 років сума податку збільшилася на 107,2 тис. грн, або на 215,7%. Водночас чистий прибуток підприємства зріс із 226,3 тис. грн до 714,7 тис. грн, тобто на 488,4 тис. грн.

Для оцінювання ефективності діяльності підприємства доцільно визначити рентабельність реалізації за чистим прибутком. Цей показник характеризує суму чистого прибутку, яку підприємство отримує з кожної гривні чистого доходу від реалізації, та розраховується за формулою:

$$Р_{ч} = \frac{ЧП}{ЧД} \times 100\%, \tag{2.1}$$

де ЧП – чистий прибуток підприємства; ЧД – чистий дохід від реалізації продукції, товарів, робіт і послуг.

У 2023 році рентабельність становила:

$$Р_{ч2023} = \frac{226,3}{2145,7} \times 100 = 10,55\%.$$

У 2024 році:

$$Р_{ч2024} = \frac{520,5}{2518,3} \times 100 = 20,67\%.$$

У 2025 році:

$$Р_{ч2025} = \frac{714,7}{16148,6} \times 100 = 4,43\%.$$

Отримані результати свідчать, що найвищий показник співвідношення чистого прибутку та чистого доходу від реалізації спостерігався у 2024 році – 20,67%. У 2025 році він скоротився до 4,43%, незважаючи на збільшення абсолютної величини чистого прибутку, це пояснюється тим, що чистий дохід від реалізації зростав значно швидше, ніж прибуток підприємства.

Окремого дослідження потребує майновий стан ТОВ «ТРИ МОЛОКА». За даними Балансу, загальна вартість активів підприємства на кінець 2023 року становила 4 388,7 тис. грн, у 2024 році скоротилася до 3 649,0 тис. грн, а у 2025 році збільшилася до 4 701,2 тис. грн. Отже, протягом 2025 року активи зросли на 1 052,2 тис. грн, або на 28,8%. Основну частину необоротних активів становили основні засоби. Їх залишкова вартість у 2023 році дорівнювала 890,0 тис. грн, у 2024 році – 2 003,6 тис. грн, а у 2025 році – 2 151,8 тис. грн. За два роки вартість основних засобів збільшилася на 1 261,8 тис. грн.

Суттєві зміни спостерігалися також у складі оборотних активів. У 2023 році їх сума становила 3 498,7 тис. грн, у 2024 році скоротилася до 1 645,4 тис. грн, а у 2025 році збільшилася до 2 549,4 тис. грн. Особливо помітним було збільшення залишку грошових коштів, який у 2025 році досяг 1 946,7 тис. грн проти 289,5 тис. грн у 2024 році.

Зростання грошових коштів створює сприятливіші умови для здійснення поточних платежів, зокрема розрахунків із бюджетом. Проте оцінювання платоспроможності потребує врахування не лише залишків коштів, а й загальної величини поточних зобов’язань. У 2025 році вони становили 2 425,0 тис. грн, що на 1 278,7 тис. грн більше порівняно з 2024 роком.

Для оцінювання здатності підприємства виконувати короткострокові зобов’язання доцільно розрахувати коефіцієнт поточної ліквідності:

$$К_{пл} = \frac{ОА}{ПЗ}, \qquad (2.2)$$

де ОА – оборотні активи; ПЗ – поточні зобов’язання.

У 2023 році цей показник становив 2,36, у 2024 році – 1,44, а у 2025 році – 1,05. Особливе значення для теми дипломної роботи має стан розрахунків із бюджетом. За даними Балансу, на кінець 2023 року заборгованість підприємства за розрахунками з бюджетом становила 63,2 тис. грн, у 2024 році – 139,8 тис. грн, а у 2025 році – 543,7 тис. грн. У складі зазначених сум заборгованість безпосередньо з податку на прибуток становила відповідно 49,7 тис. грн, 114,2 тис. грн та 105,7 тис. грн.

Таким чином, загальна заборгованість перед бюджетом у 2025 році збільшилася на 403,9 тис. грн порівняно з попереднім роком, тоді як заборгованість саме з податку на прибуток зменшилася на 8,5 тис. грн, або на 7,4%.

2.2. Організація бухгалтерського обліку операцій з нарахування та сплати податку на прибуток

За даними фінансової звітності, ТОВ «ТРИ МОЛОКА» належить до підприємств, які складають фінансову звітність малого підприємства. Для дослідження операцій із податку на прибуток основними джерелами інформації виступають форма № 1-м «Баланс» і форма № 2-м «Звіт про фінансові результати».

Для ТОВ «ТРИ МОЛОКА» особливо важливим є облік операційних доходів і витрат, оскільки підприємство працює у сфері ресторанного господарства. Його діяльність передбачає придбання продовольчої сировини, використання матеріальних ресурсів, реалізацію продукції та послуг, оплату праці персоналу, утримання приміщень і обладнання. За даними фінансової звітності ТОВ «ТРИ МОЛОКА», загальна сума доходів у 2023 році становила 4 900,9 тис. грн, у 2024 році – 11 105,3 тис. грн, а у 2025 році – 16 494,7 тис. грн. Отже, у кожному з досліджуваних років величина доходу була меншою за 40 млн грн. (табл. 2.3).

Особливістю досліджуваного підприємства є те, що сума податку на прибуток, відображена у фінансовій звітності, практично відповідає застосуванню базової ставки 18% до фінансового результату до оподаткування.

За даними таблиці 2.3, у 2023 році фінансовий результат до оподаткування становив 276,0 тис. грн. При застосуванні базової ставки 18% розрахункова сума податку дорівнює 49,68 тис. грн, що після округлення до одного десяткового знака становить 49,7 тис. грн.

Таблиця 2.3

Аналіз формування податку на прибуток ТОВ «ТРИ МОЛОКА» за 2023-2025 роки

Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Загальна сума доходів, тис. грн	4 900,9	11 105,3	16 494,7
Загальна сума витрат, тис. грн	4 624,9	10 470,6	15 623,1
Фінансовий результат до оподаткування, тис. грн	276,0	634,7	871,6
Базова ставка податку, %	18	18	18
Розрахункова сума за ставкою 18%, тис. грн	49,68	114,25	156,89
Податок за формою № 2-м, тис. грн	49,7	114,2	156,9
Чистий прибуток, тис. грн	226,3	520,5	714,7
Відношення податку до прибутку до оподаткування, %	18,01	17,99	18,00

У 2024 році прибуток до оподаткування збільшився до 634,7 тис. грн. Розрахункова сума податку за ставкою 18% становить 114,246 тис. грн, або приблизно 114,25 тис. грн. У фінансовій звітності відображено 114,2 тис. грн. Незначна різниця між розрахунковим показником та сумою звітності може бути пов’язана з округленням вихідних даних до одного десяткового знака. Для остаточного підтвердження необхідно використовувати дані обліку в гривнях без попереднього округлення.

У 2025 році фінансовий результат до оподаткування досяг 871,6 тис. грн. Розрахункова сума податку становить:

$$871{,}6 \times 18\% = 156{,}888 \text{ тис. грн.}$$

Після округлення отримуємо 156,9 тис. грн, що відповідає показнику форми № 2-м за 2025 рік. Таким чином, арифметичний аналіз свідчить про узгодженість відображених у звітності показників прибутку до оподаткування та податку на прибуток із базовою ставкою оподаткування.

Для ТОВ «ТРИ МОЛОКА» важливо забезпечити аналітичне розмежування сум податку, нарахованих за окремі звітні періоди, та фактично сплачених коштів. За даними Балансу підприємства, заборгованість із податку на прибуток на кінець 2023 року становила 49,7 тис. грн, на кінець 2024 року – 114,2 тис. грн, а на кінець 2025 року – 105,7 тис. грн. При цьому у 2025 році сума витрат із

податку на прибуток становила 156,9 тис. грн, що на 51,2 тис. грн більше за залишок заборгованості на кінець року.

Отже, організація бухгалтерського обліку податку на прибуток на ТОВ «ТРИ МОЛОКА» повинна забезпечувати не лише правильність визначення суми податку, а й постійний контроль за його нарахуванням, відображенням у звітності та погашенням відповідних зобов'язань.

2.3. Документальне забезпечення обліку розрахунків за податком на прибуток

Документальне забезпечення операцій з нарахування та сплати податку на прибуток є важливою складовою бухгалтерського обліку ТОВ «ТРИ МОЛОКА», оскільки саме документи підтверджують факти здійснення господарських операцій, забезпечують формування достовірних облікових показників і створюють інформаційну основу для складання податкової звітності.

Для ТОВ «ТРИ МОЛОКА» як підприємства ресторанного господарства особливе значення мають документи, що підтверджують придбання продуктів харчування, інших матеріальних ресурсів, отримання послуг від постачальників, реалізацію готової продукції, проведення розрахунків із покупцями та здійснення поточних витрат. До таких документів можуть належати договори, видаткові накладні, акти приймання-передачі, акти наданих послуг, касові документи, банківські виписки, документи щодо списання запасів та інші первинні документи, передбачені обліковою політикою підприємства.

За даними ТОВ «ТРИ МОЛОКА», чистий дохід від реалізації у 2025 році становив 16 148,6 тис. грн, що на 13 630,3 тис. грн більше порівняно з 2024 роком. Таке суттєве збільшення обсягу реалізації підвищує значення належного документального оформлення операцій, оскільки зростає обсяг інформації, яку необхідно своєчасно перевіряти та узагальнювати. Не менш важливим є документальне підтвердження витрат підприємства. У 2025 році їх загальна сума

становила 15 623,1 тис. грн, з яких 13 317,0 тис. грн припадало на інші операційні витрати.

Основні документи, необхідні для організації обліку податку на прибуток ТОВ «ТРИ МОЛОКА», систематизовано в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Документальне забезпечення обліку податку на прибуток ТОВ «ТРИ МОЛОКА»

Група документів	Призначення	Напрям перевірки
Договори, накладні, акти	Підтвердження господарських операцій	Законність та економічний зміст операцій
Касові документи, дані РРО/ПРРО	Підтвердження розрахункових операцій	Повнота відображення реалізації
Документи щодо придбання та списання запасів	Підтвердження руху матеріальних ресурсів	Правильність формування витрат
Розрахунки амортизації	Відображення амортизаційних витрат	Правильність визначення фінансового результату
Бухгалтерські довідки	Оформлення розрахунків і коригувань	Обґрунтованість облікових записів
Оборотно-сальдові відомості	Узагальнення оборотів і залишків	Узгодженість синтетичного та аналітичного обліку
Фінансова звітність	Відображення результатів діяльності	Правильність показників прибутку та податку
Декларація з податку на прибуток	Визначення податкового зобов’язання	Відповідність вимогам ПКУ
Платіжні інструкції та банківські виписки	Підтвердження сплати податку	Повнота та своєчасність платежів
Дані електронного кабінету платника	Інформація про стан розрахунків із бюджетом	Виявлення розбіжностей і заборгованості

Особливу роль у системі документального забезпечення відіграє податкова декларація з податку на прибуток підприємств. Вона узагальнює інформацію про фінансовий результат до оподаткування, передбачені законодавством коригування та суму податкового зобов’язання. Правильність її заповнення залежить від відповідності показників декларації даним бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Для ТОВ «ТРИ МОЛОКА» важливо забезпечити узгодженість показника фінансового результату до оподаткування, відображеного у формі № 2-м, із відповідним показником декларації. Зокрема, за

2025 рік у фінансовій звітності відображено прибуток до оподаткування в сумі 871,6 тис. грн.

Документальне забезпечення операцій зі сплати податку має інше призначення. Воно повинно підтверджувати факт перерахування коштів до бюджету, дату проведення платежу, суму та правильність зазначених реквізитів. Основними документами для цього є платіжні інструкції та банківські виписки.

За даними Балансу ТОВ «ТРИ МОЛОКА», на кінець 2025 року заборгованість із податку на прибуток становила 105,7 тис. грн. Для документального підтвердження цього показника необхідно зіставити залишок відповідного аналітичного рахунку бухгалтерського обліку з даними податкової декларації, платіжними документами та інформацією контролюючого органу.

Для підвищення якості документального забезпечення ТОВ «ТРИ МОЛОКА» доцільно здійснювати такі заходи:

– систематично перевіряти повноту первинних документів щодо доходів і витрат;

– установити чіткі строки передавання документів до бухгалтерії;

– забезпечити окреме зберігання розрахунків і документів із податку на прибуток;

– проводити звіряння бухгалтерських регістрів із фінансовою звітністю;

– перевіряти правильність заповнення декларації перед її поданням;

– зберігати підтвердження прийняття податкової звітності та проведення платежів;

– використовувати електронний документообіг із належним захистом інформації.

Таким чином, документальне забезпечення обліку податку на прибуток на ТОВ «ТРИ МОЛОКА» має охоплювати всі етапи формування податкового зобов’язання – від первинного відображення господарських операцій до складання декларації та підтвердження фактичної сплати коштів. Значні обсяги доходів і витрат підприємства у 2025 році підвищують необхідність систематичного контролю за достовірністю документів

2.4. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків за податком на прибуток

Синтетичний та аналітичний облік розрахунків за податком на прибуток забезпечує систематизацію інформації про нараховані податкові зобов'язання, здійснені платежі та стан розрахунків підприємства з бюджетом. Для ТОВ «ТРИ МОЛОКА» правильна організація такого обліку має особливе значення, оскільки протягом 2023-2025 років підприємство демонструвало збільшення прибутку до оподаткування та відповідне зростання витрат із податку на прибуток.

Синтетичний облік призначений для узагальнення інформації про господарські операції на відповідних рахунках бухгалтерського обліку. Він дозволяє відображати загальну суму податкових зобов'язань, витрат із податку на прибуток та їх погашення. Аналітичний облік забезпечує деталізацію цих показників за видами податків, звітними періодами, строками сплати та окремими розрахунковими операціями. Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку для відображення операцій з податку на прибуток застосовуються рахунок 98 «Податок на прибуток», рахунок 64 «Розрахунки за податками й платежами», а також рахунки обліку грошових коштів [40]. За наявності відповідних об'єктів обліку можуть використовуватися рахунки 17 «Відстрочені податкові активи» та 54 «Відстрочені податкові зобов'язання».

Рахунок 98 призначений для узагальнення інформації про витрати з податку на прибуток. За його дебетом відображається сума витрат із податку на прибуток, визначена відповідно до застосовних стандартів бухгалтерського обліку. Надалі відповідні суми беруть участь у формуванні кінцевого фінансового результату підприємства. Рахунок 64 використовується для обліку розрахунків із бюджетом за податками та іншими обов'язковими платежами. На відповідному аналітичному рахунку до субрахунку 641 «Розрахунки за податками» відображаються суми нарахованого податку на прибуток, проведені платежі, переплати та залишки заборгованості.

Для відображення операцій із податку на прибуток доцільно використовувати типову кореспонденцію рахунків, наведену в табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Типова кореспонденція рахунків з обліку податку на прибуток для ТОВ «ТРИ МОЛОКА»

Зміст операції	Дебет	Кредит
Нараховано поточний податок на прибуток	98	641
Списано витрати з податку на прибуток на фінансовий результат	79	98
Перераховано податок на прибуток до бюджету	641	311
Визнано відстрочений податковий актив у передбачених стандартом випадках	17	98
Визнано відстрочене податкове зобов'язання у передбачених стандартом випадках	98	54

Для аналізу синтетичного обліку податку на прибуток важливо розглянути динаміку сум, відображених у фінансовій звітності підприємства. У 2023 році витрати з податку на прибуток становили 49,7 тис. грн, у 2024 році – 114,2 тис. грн, а у 2025 році – 156,9 тис. грн. За два роки відповідний показник збільшився більш ніж утричі. Залишки заборгованості з податку на прибуток змінювалися нерівномірно. На кінець 2023 року заборгованість становила 49,7 тис. грн, на кінець 2024 року – 114,2 тис. грн, а на кінець 2025 року – 105,7 тис. грн. (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Порівняння витрат із податку на прибуток та залишків заборгованості ТОВ «ТРИ МОЛОКА» за 2023 – 2025 рр.

Показник, тис. грн	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Фінансовий результат до оподаткування	276,0	634,7	871,6
Податок на прибуток за формою № 2-м	49,7	114,2	156,9
Заборгованість із податку на прибуток на початок року	0,0	49,7	114,2
Заборгованість із податку на прибуток на кінець року	49,7	114,2	105,7
Зміна залишку заборгованості протягом року	+49,7	+64,5	−8,5

Дані таблиці 2.6 свідчать, що у 2023 році на початок звітного періоду підприємство не мало відображеної у відповідному рядку Балансу заборгованості з податку на прибуток, а на кінець року її сума становила 49,7

тис. грн. У 2024 році залишок збільшився на 64,5 тис. грн, тоді як у 2025 році скоротився на 8,5 тис. грн.

Особливістю 2025 року є те, що підприємство відобразило витрати з податку на прибуток у сумі 156,9 тис. грн, але кінцева заборгованість становила лише 105,7 тис. грн. Така ситуація може виникати внаслідок проведення платежів, коригування раніше нарахованих сум або інших операцій, які впливають на розрахунки з бюджетом. Проте на основі лише фінансової звітності неможливо встановити точну суму фактичної сплати податку. Для з'ясування руху податкових зобов'язань необхідно використовувати оборотно-сальдову відомість за аналітичним рахунком податку на прибуток. Вона дозволяє визначити початкове сальдо, кредитові обороти за нарахуванням податку, дебетові обороти за погашенням зобов'язань та кінцеве сальдо.

Схема розрахунку залишку заборгованості є наступною:

$$З_к = З_п + Н - П + К, \quad (2.3)$$

де Зк – заборгованість на кінець періоду; Зп – заборгованість на початок періоду; Н – сума нарахованих податкових зобов'язань; П – сума їх погашення; К – чистий вплив інших коригувань та операцій.

Для 2025 року за даними Балансу відомо, що початкова заборгованість становила 114,2 тис. грн, а кінцева – 105,7 тис. грн. Отже, сукупний вплив нарахувань, погашень та інших коригувань зменшив залишок заборгованості на 8,5 тис. грн. Якщо припустити, що всі 156,9 тис. грн витрат із податку на прибуток відповідають поточному нарахуванню за відповідним аналітичним рахунком, а інших коригувань не було, розрахункова величина погашення зобов'язань становитиме:

$$П = 114{,}2 + 156{,}9 - 105{,}7 = 165{,}4 \text{ тис. грн.}$$

Проте 165,4 тис. грн не можна вважати підтвердженою сумою фактичної сплати податку, оскільки для такого висновку необхідно перевірити облікові обороти, можливі коригування та банківські документи. Цей розрахунок характеризує лише умовну модель руху заборгованості за відсутності інших операцій.

Аналітичний облік податку на прибуток доцільно організовувати таким чином, щоб він забезпечував деталізацію інформації за окремими звітними періодами, сумами нарахувань, платежів та залишками заборгованості. Для ТОВ «ТРИ МОЛОКА» це особливо важливо через наявність значних коливань податкових зобов'язань протягом досліджуваного періоду. Доцільним є відкриття окремого аналітичного рахунку для розрахунків із податку на прибуток та ведення відповідного регістру, у якому відображатимуться дата операції, зміст господарської операції, документ-підстава, сума нарахування або платежу та залишок заборгованості.

Важливим напрямом аналітичного обліку є також систематичне зіставлення даних бухгалтерських рахунків із показниками фінансової та податкової звітності, що дозволяє своєчасно виявляти розбіжності між сумами, відображеними в облікових регістрах, декларації та Балансі.

Отже, синтетичний та аналітичний облік податку на прибуток на ТОВ «ТРИ МОЛОКА» повинен забезпечувати достовірне відображення витрат із податку, нарахованих зобов'язань і проведених платежів. Аналіз фінансової звітності за 2023-2025 роки показав збільшення витрат із податку на прибуток із 49,7 до 156,9 тис. грн та наявність заборгованості на кінець 2025 року в сумі 105,7 тис. грн.

Висновки до розділу 2

Отже, ТОВ «ТРИ МОЛОКА» здійснює діяльність у сфері ресторанного господарства, а його основним видом економічної діяльності є діяльність ресторанів та надання послуг мобільного харчування. Специфіка роботи підприємства зумовлює необхідність належного обліку доходів від реалізації, витрат на придбання матеріальних ресурсів, розрахунків із контрагентами, основних засобів та інших господарських операцій, які впливають на формування фінансового результату.

Аналіз фінансово-економічних показників засвідчив суттєве зростання обсягів діяльності підприємства. Чистий дохід від реалізації збільшився з 2 145,7 тис. грн у 2023 році до 16 148,6 тис. грн у 2025 році. Водночас загальна сума доходів зросла з 4 900,9 до 16 494,7 тис. грн, а витрат – із 4 624,9 до 15 623,1 тис. грн. Особливістю досліджуваного періоду стала зміна структури доходів, оскільки у 2025 році основна їх частина формувалася безпосередньо за рахунок реалізації продукції, товарів, робіт і послуг. Позитивною тенденцією є збільшення прибутку до оподаткування з 276,0 тис. грн у 2023 році до 871,6 тис. грн у 2025 році. Чистий прибуток за відповідний період зріс із 226,3 до 714,7 тис. грн.

Аналіз синтетичного та аналітичного обліку показав важливість окремого відображення сум нарахованого податку, проведених платежів і залишків заборгованості. На кінець 2025 року заборгованість ТОВ «ТРИ МОЛОКА» із податку на прибуток становила 105,7 тис. грн. При цьому витрати з податку на прибуток за рік дорівнювали 156,9 тис. грн.

Таким чином, проведений аналіз дозволив визначити основні особливості обліку податку на прибуток ТОВ «ТРИ МОЛОКА» та встановити напрями, які потребують посиленої уваги. До них належать перевірка правильності формування фінансового результату, контроль документального підтвердження витрат, узгодження даних бухгалтерської та податкової звітності, а також забезпечення своєчасного виконання податкових зобов’язань.

РОЗДІЛ 3
ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ОПЕРАЦІЙ З НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК

3.1. Методичні прийоми та організація внутрішнього контролю операцій з податку на прибуток

Внутрішній контроль операцій з нарахування та сплати податку на прибуток є важливою складовою системи управління ТОВ «ТРИ МОЛОКА», оскільки забезпечує перевірку достовірності бухгалтерської інформації, правильності визначення податкових зобов'язань та дотримання вимог чинного законодавства.

Основним завданням внутрішнього контролю податку на прибуток є запобігання помилкам, які можуть виникати під час формування фінансового результату, визначення об'єкта оподаткування, застосування податкових ставок, складання декларації та проведення платежів. При цьому контроль повинен охоплювати не лише завершальний етап обчислення податку, а й попередні операції, які безпосередньо впливають на величину податкового зобов'язання.

Для ТОВ «ТРИ МОЛОКА» важливість такого контролю підтверджується динамікою фінансових показників. У 2023 році загальна сума доходів підприємства становила 4 900,9 тис. грн, у 2024 році – 11 105,3 тис. грн, а у 2025 році – 16 494,7 тис. грн. За два роки обсяг доходів збільшився на 11 593,8 тис. грн, або на 236,6%. Зростання масштабів діяльності супроводжується збільшенням обсягу облікової інформації та підвищує вимоги до правильності її обробки. Особливу увагу необхідно приділяти витратам підприємства. У 2025 році їх загальна сума становила 15 623,1 тис. грн, з яких 13 317,0 тис. грн припадало на інші операційні витрати. Частка зазначеної групи становила 85,2% усіх витрат.

Об'єктами внутрішнього контролю податку на прибуток на ТОВ «ТРИ МОЛОКА» доцільно визначити доходи від реалізації продукції, товарів, робіт і

послуг, інші операційні доходи, собівартість реалізації, інші операційні витрати, фінансовий результат до оподаткування, податкові різниці, суми нарахованого податку, показники декларації та розрахунки з бюджетом.

У фінансовій звітності ТОВ «ТРИ МОЛОКА» зазначено, що окрема посада головного бухгалтера не передбачена. Проте ця інформація не дозволяє встановити, хто саме здійснює бухгалтерський облік підприємства, чи залучаються зовнішні фахівці та яким чином розподілено контрольні повноваження.

За часом здійснення внутрішній контроль доцільно поділяти на попередній, поточний та наступний. Попередній контроль спрямований на запобігання порушенням до моменту відображення господарських операцій. Поточний контроль здійснюється під час формування облікових даних, а наступний – після завершення звітного періоду та складання відповідної звітності. Для ТОВ «ТРИ МОЛОКА» попередній контроль може включати перевірку договорів, первинних документів, правильності визначення умов господарських операцій та відповідності документів установленим вимогам.

Основні методичні прийоми внутрішнього контролю податку на прибуток підприємства наведено в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Методичні прийоми внутрішнього контролю податку на прибуток ТОВ «ТРИ МОЛОКА»

Метод контролю	Зміст перевірки	Очікуваний результат
Документальна перевірка	Перевірка первинних документів щодо доходів і витрат	Підтвердження господарських операцій
Арифметична перевірка	Перерахунок фінансового результату та податку	Виявлення розрахункових помилок
Нормативно-правова перевірка	Перевірка відповідності розрахунків ПКУ	Дотримання податкового законодавства
Зустрічне зіставлення	Порівняння документів, регістрів і звітності	Виявлення розбіжностей
Аналітичні процедури	Дослідження динаміки доходів, витрат і податку	Визначення ризикових показників
Контроль бухгалтерських записів	Перевірка кореспонденції рахунків	Правильність відображення операцій
Контроль розрахунків із бюджетом	Звіряння нарахувань, платежів і залишків	Підтвердження стану зобов’язань

Проведено аналітичну перевірку показників податку на прибуток за 2023-2025 роки, встановлено, що відношення суми податку, відображеної у фінансовій звітності, до прибутку до оподаткування в кожному з досліджуваних років становило приблизно 18%.

Під час перевірки структури доходів виявлено суттєву зміну співвідношення між чистим доходом від реалізації та іншими операційними доходами. У 2024 році інші операційні доходи становили 8 541,0 тис. грн, тоді як у 2025 році їх величина скоротилася до 346,1 тис. грн. Таке зменшення на 8 194,9 тис. грн, або на 95,9%, потребує додаткового дослідження причин та правильності класифікації відповідних операцій. Окремим об'єктом контролю є стан розрахунків із бюджетом. На кінець 2025 року загальна заборгованість підприємства за розрахунками з бюджетом становила 543,7 тис. грн, у тому числі з податку на прибуток – 105,7 тис. грн.

На основі цього, варто встановити, що частка податку на прибуток у загальній сумі бюджетної заборгованості дорівнювала приблизно 19,4%. Це підтверджує необхідність окремого аналітичного обліку кожного виду податкових зобов'язань.

Для підвищення результативності внутрішнього контролю доцільно запровадити спеціальний контрольний лист перевірки податку на прибуток. У ньому необхідно передбачити перевірку правильності визначення фінансового результату, обґрунтованості податкових коригувань, застосованої ставки, показників декларації, бухгалтерських записів та фактичного виконання податкових зобов'язань. Важливо також установити порядок документування результатів внутрішнього контролю. Кожна перевірка повинна завершуватися фіксацією виявлених розбіжностей, визначенням їх причин та встановленням відповідальних осіб за усунення недоліків. Такий підхід дозволить не лише виправляти окремі помилки, а й запобігати їх повторенню в наступних звітних періодах.

Отже, організація внутрішнього контролю податку на прибуток на ТОВ «ТРИ МОЛОКА» повинна ґрунтуватися на комплексному використанні

документальних, арифметичних, нормативно-правових та аналітичних методів перевірки.

3.2. Контроль правильності визначення об’єкта оподаткування та суми податку на прибуток

Контроль правильності визначення об’єкта оподаткування та суми податку на прибуток є одним із найважливіших напрямів внутрішнього контролю ТОВ «ТРИ МОЛОКА». Його значення полягає в тому, що помилки під час формування фінансового результату, застосування податкових різниць або визначення податкового зобов’язання можуть призвести до викривлення фінансової звітності, неправильного складання декларації та виникнення додаткових фінансових витрат.

Основою для визначення об’єкта оподаткування є фінансовий результат до оподаткування, сформований відповідно до правил бухгалтерського обліку. У передбачених Податковим кодексом України випадках цей показник підлягає коригуванню на податкові різниці [42].

Для ТОВ «ТРИ МОЛОКА» вихідною інформацією є показники форми № 2-м за 2023-2025 роки. Вони дозволяють здійснити попередню перевірку відповідності фінансового результату різниці між доходами та витратами.

У 2023 році загальна сума доходів становила 4 900,9 тис. грн, а витрат – 4 624,9 тис. грн. Відповідно, фінансовий результат до оподаткування дорівнював:

$$4900{,}9 - 4624{,}9 = 276{,}0 \text{ тис. грн.}$$

У 2024 році:

$$11105{,}3 - 10470{,}6 = 634{,}7 \text{ тис. грн.}$$

У 2025 році:

$$16494{,}7 - 15623{,}1 = 871{,}6 \text{ тис. грн.}$$

Отримані результати повністю відповідають показникам фінансового результату до оподаткування, відображеним у звітності підприємства. Наступним етапом є перевірка правильності розрахунку податку на прибуток. Для цього необхідно зіставити показники фінансового результату до оподаткування та витрат із податку на прибуток, відображених у звітності (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Результати аналітичної перевірки податку на прибуток ТОВ «ТРИ МОЛОКА» за 2023-2025 роки

Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Фінансовий результат до оподаткування, тис. грн	276,0	634,7	871,6
Розрахункова сума за ставкою 18%, тис. грн	49,680	114,246	156,888
Податок за формою № 2-м, тис. грн	49,7	114,2	156,9
Різниця між звітною та розрахунковою сумою, тис. грн	+0,020	−0,046	+0,012
Ефективне відношення податку до прибутку, %	18,01	17,99	18,00
Чистий прибуток, тис. грн	226,3	520,5	714,7

За результатами перевірки встановлено, що у 2023 році розрахункова сума податку становила 49,680 тис. грн, тоді як у звітності відображено 49,7 тис. грн. Різниця дорівнює лише 0,020 тис. грн, або 20 грн. Вона перебуває в межах, які можуть пояснюватися округленням звітних показників. У 2024 році розрахункова сума становила 114,246 тис. грн, а у фінансовій звітності відображено 114,2 тис. грн. Різниця дорівнює −0,046 тис. грн, або −46 грн. Така величина також не свідчить про суттєву арифметичну невідповідність і може бути пов’язана з округленням вихідних даних. У 2025 році розрахункова сума податку становила 156,888 тис. грн, тоді як у звітності зазначено 156,9 тис. грн. Різниця дорівнює 0,012 тис. грн, або 12 грн.

Важливим елементом контролю є перевірка правильності формування доходів. Для ТОВ «ТРИ МОЛОКА» особливої уваги потребує значне збільшення чистого доходу від реалізації у 2025 році. Його величина становила 16 148,6 тис. грн проти 2 518,3 тис. грн у 2024 році. Приріст дорівнював 13 630,3 тис. грн, або 541,3%. Для підтвердження правильності цього показника доцільно зіставити дані бухгалтерських регістрів із документами щодо реалізації продукції та

послуг. Особливу увагу необхідно приділяти повноті відображення операцій, правильності визначення періоду визнання доходів та відсутності дублювання господарських записів.

Не менш важливою є перевірка інших операційних доходів. У 2024 році їх сума становила 8 541,0 тис. грн, а у 2025 році – лише 346,1 тис. грн. Таке суттєве скорочення потребує встановлення економічного змісту відповідних операцій. Внутрішній контроль повинен забезпечити перевірку правильності класифікації доходів, їх документального підтвердження та відповідності вимогам бухгалтерського законодавства. Окремим напрямом є контроль витрат підприємства. У 2025 році загальна сума витрат становила 15 623,1 тис. грн, з яких собівартість реалізації дорівнювала 2 306,1 тис. грн, а інші операційні витрати – 13 317,0 тис. грн.

Важливим етапом контролю є встановлення необхідності застосування податкових різниць. З огляду на те, що загальна сума доходів ТОВ «ТРИ МОЛОКА» у 2023-2025 роках була меншою за 40 млн грн, підприємство за дотримання відповідних умов могло прийняти рішення про незастосування більшості податкових різниць.

Отже, проведений контрольний аналіз показників ТОВ «ТРИ МОЛОКА» за 2023-2025 роки не виявив арифметичних розбіжностей у формуванні фінансового результату до оподаткування. Суми податку на прибуток, відображені у фінансовій звітності, узгоджуються з базовою ставкою 18% у межах округлення.

3.3. Контроль своєчасності та повноти нарахування і сплати податку на прибуток

Контроль своєчасності та повноти нарахування і сплати податку на прибуток є необхідною умовою належної організації розрахунків ТОВ «ТРИ МОЛОКА» із бюджетом. Його основне призначення полягає у перевірці правильності відображення податкових зобов’язань, дотримання встановлених

законодавством строків подання звітності та сплати податку, а також забезпеченні відповідності даних бухгалтерського обліку фактичному стану розрахунків із контролюючими органами.

За даними фінансової звітності ТОВ «ТРИ МОЛОКА», у 2023 році витрати з податку на прибуток становили 49,7 тис. грн, у 2024 році – 114,2 тис. грн, а у 2025 році – 156,9 тис. грн. Отже, протягом досліджуваного періоду відповідний показник збільшився на 107,2 тис. грн, або на 215,7%. Водночас заборгованість із податку на прибуток на кінець відповідних років становила 49,7 тис. грн, 114,2 тис. грн та 105,7 тис. грн. Таким чином, у 2025 році спостерігалося збільшення витрат із податку на прибуток при одночасному зменшенні кінцевого залишку заборгованості. Це потребує окремого аналізу розрахункових операцій.

Для оцінювання стану розрахунків із бюджетом доцільно розглянути динаміку відповідних показників, наведену в табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Аналіз розрахунків ТОВ «ТРИ МОЛОКА» із бюджетом за 2023-2025 роки

Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Витрати з податку на прибуток, тис. грн	49,7	114,2	156,9
Загальна заборгованість перед бюджетом на кінець року, тис. грн	63,2	139,8	543,7
Заборгованість із податку на прибуток на кінець року, тис. грн	49,7	114,2	105,7
Частка податку на прибуток у бюджетній заборгованості, %	78,6	81,7	19,4
Зміна залишку заборгованості з податку на прибуток, тис. грн	+49,7	+64,5	−8,5
Грошові кошти на кінець року, тис. грн	1 279,5	289,5	1 946,7

Дані таблиці 3.3 свідчать про суттєві зміни структури бюджетної заборгованості підприємства. У 2023 році частка податку на прибуток у загальній сумі розрахунків із бюджетом становила 78,6%, а у 2024 році збільшилася до 81,7%. Проте у 2025 році цей показник скоротився до 19,4%. Зменшення частки податку на прибуток пояснюється насамперед значним збільшенням загальної бюджетної заборгованості. Якщо на кінець 2024 року вона становила 139,8 тис. грн, то на кінець 2025 року зросла до 543,7 тис. грн. Приріст дорівнював 403,9

тис. грн, або 288,9%. При цьому заборгованість безпосередньо з податку на прибуток зменшилася зі 114,2 до 105,7 тис. грн.

У фінансовій звітності ТОВ «ТРИ МОЛОКА» за 2025 рік відображено витрати з податку на прибуток у сумі 156,9 тис. грн. Наявність цього показника свідчить про відображення податкових витрат у звітності. Проте для підтвердження своєчасності відповідних бухгалтерських записів необхідно перевірити дату їх здійснення в журналі господарських операцій.

Наступним етапом контролю є перевірка своєчасності подання податкової декларації. Податковий кодекс України встановлює строки звітування залежно від категорії платника та відповідного звітного періоду [42]. Тому під час перевірки необхідно встановити, який звітний період застосовується до ТОВ «ТРИ МОЛОКА», перевірити дату фактичного подання декларації та наявність підтвердження її прийняття контролюючим органом. Важливо зазначити, що дата подання фінансової звітності не є автоматичним підтвердженням дати подання декларації з податку на прибуток. За наданими документами фінансова звітність підприємства за 2023 рік була подана 19 лютого 2024 року, за 2024 рік – 28 лютого 2025 року, а за 2025 рік – 2 лютого 2026 року. Проте для перевірки податкової звітності необхідні окремі підтвердження подання декларацій.

Контроль своєчасності сплати податку повинен здійснюватися на підставі платіжних інструкцій, банківських виписок та інформації про стан розрахунків із бюджетом. Особливу увагу необхідно приділяти правильності зазначення реквізитів платежу, відповідності сплаченої суми податковому зобов’язанню та дотриманню встановленого строку. Для ТОВ «ТРИ МОЛОКА» важливе значення має планування грошових коштів, необхідних для виконання податкових зобов’язань. На кінець 2024 року залишок грошових коштів підприємства становив 289,5 тис. грн, тоді як на кінець 2025 року збільшився до 1 946,7 тис. грн. Така зміна створила сприятливіші умови для здійснення поточних платежів.

В ході оцінювання потенційної забезпеченості податкових зобов'язань грошовими коштами можна розрахувати співвідношення залишку коштів і заборгованості з податку на прибуток. У 2025 році воно становило:

$$К = \frac{1946,7}{105,7} = 18,42.$$

Отже, станом на 31 грудня 2025 року залишок грошових коштів перевищував відображену в балансі заборгованість із податку на прибуток приблизно у 18,4 раза. Це свідчить про наявність коштів, достатніх для покриття відповідного залишку на звітну дату. Проте зазначений показник не підтверджує фактичного здійснення платежу та не враховує інших зобов'язань підприємства.

Отже, аналіз розрахунків ТОВ «ТРИ МОЛОКА» із бюджетом за 2023–2025 роки показав збільшення витрат із податку на прибуток та зміну залишків відповідної заборгованості. На кінець 2025 року заборгованість із податку на прибуток становила 105,7 тис. грн, тоді як загальна заборгованість перед бюджетом досягла 543,7 тис. грн.

3.4. Удосконалення обліку та внутрішнього контролю операцій з нарахування та сплати податку на прибуток

Удосконалення бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю операцій з нарахування і сплати податку на прибуток є важливим напрямом підвищення ефективності фінансового управління ТОВ «ТРИ МОЛОКА». Необхідність таких заходів визначається зростанням масштабів діяльності підприємства, змінами структури доходів і витрат, збільшенням податкових зобов'язань та потребою забезпечення достовірності інформації про розрахунки з бюджетом.

Аналіз фінансової звітності за 2023-2025 роки показав, що підприємство значно збільшило обсяги реалізації продукції, товарів, робіт і послуг. У 2025 році чистий дохід від реалізації становив 16 148,6 тис. грн проти 2 145,7 тис. грн у

2023 році. Одночасно збільшилися загальна сума витрат, фінансовий результат до оподаткування та витрати з податку на прибуток. Такі зміни підвищують вимоги до організації облікового процесу, оскільки збільшення кількості господарських операцій потребує більшої уваги до правильності їх документального оформлення та своєчасного відображення.

Одним із основних напрямів удосконалення є посилення аналітичного обліку розрахунків за податком на прибуток. На підприємстві доцільно забезпечити окреме відображення сум нарахованих податкових зобов'язань, проведених платежів, можливих коригувань, переплат та залишків заборгованості.

Особливого значення набуває створення окремого аналітичного регістру розрахунків із податку на прибуток. У ньому необхідно передбачити відображення початкового залишку заборгованості, суми нарахованого податку, дати та суми платежів, проведених коригувань і кінцевого залишку. Такий регістр дозволить простежувати рух податкових зобов'язань за кожним звітним періодом. Необхідність такого заходу підтверджується результатами аналізу за 2025 рік. За даними фінансової звітності, витрати з податку на прибуток становили 156,9 тис. грн, тоді як залишок заборгованості на кінець року дорівнював 105,7 тис. грн. Для пояснення цієї різниці необхідно мати деталізовану інформацію про всі операції, які впливали на стан розрахунків із бюджетом.

Другим важливим напрямом є вдосконалення документального забезпечення обліку податку на прибуток. Доцільно встановити єдиний порядок збирання, перевірки та зберігання первинних документів, які впливають на формування фінансового результату. Особливу увагу необхідно приділяти документам щодо доходів від реалізації, інших операційних доходів, собівартості реалізації та інших операційних витрат.

За результатами аналізу встановлено, що у 2025 році інші операційні витрати підприємства становили 13 317,0 тис. грн, або 85,2% загальної суми витрат. Така значна частка потребує систематичного контролю за правильністю

класифікації відповідних операцій та їх документального підтвердження. Доцільно проводити щомісячну перевірку складу інших операційних витрат із формуванням окремого аналітичного звіту.

Третім напрямом удосконалення є запровадження внутрішнього регламенту контролю податку на прибуток. У цьому документі необхідно визначити послідовність контрольних процедур, відповідальних осіб, строки проведення перевірок та порядок документування їх результатів. Регламент повинен охоплювати всі етапи – від перевірки первинних документів до підтвердження фактичного виконання податкових зобов'язань.

Окремої уваги потребує контроль за формуванням фінансового результату. Для ТОВ «ТРИ МОЛОКА» доцільно запровадити щомісячне аналітичне зіставлення доходів і витрат із показниками попередніх періодів. Значні відхилення повинні супроводжуватися додатковою перевіркою відповідних господарських операцій. Наприклад, різке скорочення інших операційних доходів у 2025 році порівняно з 2024 роком є підставою для аналізу причин таких змін та перевірки правильності відображення відповідних сум. Важливим результатом удосконалення системи обліку та внутрішнього контролю має стати підвищення якості інформації, яка використовується для прийняття управлінських рішень. Достовірні дані про фінансовий результат, податкові зобов'язання та стан розрахунків із бюджетом дозволяють краще планувати рух грошових коштів, оцінювати податкове навантаження та своєчасно реагувати на зміни господарської діяльності.

Отже, удосконалення обліку та внутрішнього контролю операцій з нарахування і сплати податку на прибуток на ТОВ «ТРИ МОЛОКА» доцільно здійснювати шляхом посилення аналітичного обліку, впорядкування документообігу, запровадження внутрішніх регламентів, автоматизації контрольних процедур і систематичного звіряння розрахунків із бюджетом. Реалізація зазначених заходів може сприяти підвищенню достовірності облікової інформації, зменшенню податкових ризиків та забезпеченню своєчасного виконання підприємством своїх зобов'язань.

Висновки до розділу 3

Отже, внутрішній контроль податку на прибуток повинен охоплювати всі етапи формування податкового зобов’язання, починаючи з перевірки первинних документів і закінчуючи підтвердженням фактичного виконання розрахунків із бюджетом. Основними методичними прийомами визначено документальну, арифметичну, нормативно-правову та аналітичну перевірки, а також зіставлення показників бухгалтерського обліку, фінансової звітності та податкових декларацій.

Проведений аналіз фінансової звітності ТОВ «ТРИ МОЛОКА» за 2023–2025 роки показав суттєве збільшення доходів і витрат підприємства. Загальна сума доходів зросла з 4 900,9 до 16 494,7 тис. грн, а витрат – із 4 624,9 до 15 623,1 тис. грн. Особливої уваги потребує структура інших операційних витрат, які у 2025 році становили 13 317,0 тис. грн, або 85,2% загальної суми витрат. За результатами перевірки правильності визначення фінансового результату до оподаткування встановлено відповідність показників доходів і витрат даним форми № 2-м. У 2023 році прибуток до оподаткування становив 276,0 тис. грн, у 2024 році – 634,7 тис. грн, а у 2025 році – 871,6 тис. грн. Арифметичних розбіжностей між загальною сумою доходів, витрат і фінансовим результатом у наданій звітності не виявлено.

Аналіз стану розрахунків із бюджетом засвідчив, що на кінець 2025 року загальна бюджетна заборгованість підприємства становила 543,7 тис. грн, у тому числі з податку на прибуток – 105,7 тис. грн. Частка податку на прибуток у загальній сумі бюджетної заборгованості дорівнювала 19,4%.

Таким чином, результати дослідження підтверджують необхідність комплексного підходу до організації внутрішнього контролю операцій з податку на прибуток на ТОВ «ТРИ МОЛОКА».

ВИСНОВКИ

На основі проведених досліджень можна зробити відповідні висновки.

1. Податок на прибуток посідає важливе місце в системі оподаткування підприємств, оскільки забезпечує надходження коштів до державного бюджету та безпосередньо впливає на величину чистого прибутку суб'єктів господарювання. Правильність його визначення залежить від достовірності бухгалтерського обліку доходів і витрат, обґрунтованості формування фінансового результату та дотримання вимог податкового законодавства.

2. Аналіз фінансово-економічних показників засвідчив суттєве збільшення обсягів діяльності підприємства протягом 2023-2025 років. Зокрема, чистий дохід від реалізації зріс із 2 145,7 тис. грн у 2023 році до 16 148,6 тис. грн у 2025 році. Загальна сума доходів за цей період збільшилася з 4 900,9 до 16 494,7 тис. грн. Позитивною тенденцією стало збільшення фінансового результату до оподаткування з 276,0 тис. грн у 2023 році до 871,6 тис. грн у 2025 році. Чистий прибуток за відповідний період зріс із 226,3 до 714,7 тис. грн. Разом із тим рентабельність реалізації за чистим прибутком у 2025 році становила 4,43%, що свідчить про значно повільніше зростання прибутку порівняно з чистим доходом від реалізації.

3. Дослідження операцій з нарахування податку на прибуток показало, що у 2023 році витрати підприємства з цього податку становили 49,7 тис. грн, у 2024 році – 114,2 тис. грн, а у 2025 році – 156,9 тис. грн. Проведені розрахунки підтвердили арифметичну узгодженість зазначених сум із базовою ставкою податку на прибуток 18% у межах округлення звітних показників.

4. Визначено, що належна організація синтетичного та аналітичного обліку має забезпечувати окреме відображення нарахованих сум податку, проведених платежів і залишків заборгованості. За даними фінансової звітності, на кінець 2025 року заборгованість ТОВ «ТРИ МОЛОКА» із податку на прибуток становила 105,7 тис. грн, тоді як загальна заборгованість перед бюджетом досягла 543,7 тис. грн. Такі показники підтверджують необхідність регулярного

звіряння бухгалтерських даних із податковою звітністю та інформацією контролюючих органів.

5. Встановлено, що внутрішній контроль податку на прибуток повинен охоплювати перевірку первинних документів, правильності визнання доходів і витрат, формування фінансового результату, обчислення податкового зобов’язання та дотримання строків його сплати. Особливої уваги на ТОВ «ТРИ МОЛОКА» потребують інші операційні витрати, які у 2025 році становили 13 317,0 тис. грн, або 85,2% загальної суми витрат.

Таким чином, проведене дослідження підтвердило, що ефективність обліку та внутрішнього контролю операцій з нарахування і сплати податку на прибуток залежить від достовірності первинної інформації, правильності бухгалтерських розрахунків, належної організації документообігу та своєчасного виконання податкових зобов’язань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Боярова О. А. та ін. Очікування бізнесу від нової системи оподаткування. *Економіка та держава*. 2022. № 1. С. 13–18. DOI: 10.32702/230666806.2022.1.13. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/1_2022.pdf. (дата звернення: 15.03.2026).

2. Бутинець Т. А., Чижевська Л. В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / за ред. Ф. Ф. Бутинця. Житомир : ЖІТІ, 2022. 672 с.

3. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 388 с.

4. Воронко Н. Р., Брусьо Т. В., Воронко Р. М. Нормативно-правове регулювання трудових відносин та організаційно-методичні аспекти аудиту розрахунків з оплати праці на підприємстві. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2020. № 59. С. 124–131.

5. Гарбар В. Ю. Особливості обліку військового збору. Економічні дні – 2025 : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів, м. Київ, 10 квітня 2025 р. Київ : НУБіП України, 2025. С. 353–355.

6. Гуренко Т. О. Людський капітал в системі обліку та обліковій політиці. Сучасний стан та перспективи економічного розвитку України: теорія, методологія, практика : колективна монографія. Полтава : ПП «Астрая», 2023. С. 104–112.

7. Гуренко Т. О. Облік оплати праці та трудові відносини у воєнний період. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 36. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/1153/1111 (дата звернення: 31.10.2026).

8. Гуренко Т. О. Теоретико-методологічні аспекти бухгалтерського обліку. Економіка і управління підприємствами: теорія, методика і практика: колективна монографія. Київ: Центр фінансово-наукових економічних досліджень, 2020. С. 123–127.

9. Гуренко Т.О., Іваненко А.Ю. Проблемні питання оподаткування сільськогосподарських підприємств: зарубіжний досвід. *Ефективна економіка*. 2024. № 9. DOI: https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.9.47.

10. Гуцаленко Л. В., Коцупатрий М. М., Марчук У. О. Внутрішньогосподарський контроль: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 496 с.

11. Декларація з податку на прибуток: як подати та в який термін. 2026. URL: https://legalaid.ua/deklaracziya-z-podatku-na-prybutok/ (дата звернення: 31.10.2026).

12. Долженков О. В. Податкове законодавство: стан та перспективи розвитку. Київ : НУ «Одеська юридична академія», 2020. 249 с.

13. Домбровська Н. Цифрова трансформація бухгалтерського обліку: вплив технологій на ефективність та якість фінансової звітності. *Економічний аналіз*. 2023. Т. 33, № 2. С. 239–246.

14. Дорош Н., Філоненко Н. Ключові аспекти сутності заробітної плати та її оподаткування. *Молодий вчений*. 2021. № 3 (91). С. 351–358.

15. Електронний курс «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством». URL: https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=405 (дата звернення: 31.10.2026).

16. Зайцев О. В., Соломко Ю. О. Оподаткування туристичної діяльності. Перший крок у науку : матеріали IX студентської конференції, 25 лютого 2018 р., м. Суми. 2018. URL: https://studconf.sumdu.edu.ua/2018/zbornik_pershiu_2018.pdf (дата звернення: 01.10.2026).

17. Зоря О. П., Малишев Р. В. Теоретичні засади ведення обліку безготівкових розрахунків суб'єктів господарської діяльності банківськими установами. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 22. С. 77–79.

18. Іванов Ю. Б., Тищенко В. Ф., Найденко О. Є. Податкова система : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 408 с.

19. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій

: затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text (дата звернення: 15.10.2026).

20. Іщенко Я. П., Подолянчук О. А., Коваль Н. І. Фінансовий облік II : підручник. Вінниця : ФОП Кушнір Ю. В., 2021. 396 с.

21. Кладієв В., Проданчук М., Тріпак М., Берназюк О., Шевчук Н., Боярова О. Податкова звітність у системі державного управління фінансовими ресурсами: інституційно-правові засади. F*inancial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2026. Т. 2, № 67. С. 113–123. DOI: https://doi.org/10.55643/fcaptp.2.67.2026.5130.

22. Коваленко С. О. Недоліки та проблеми справляння податку на прибуток в Україні. Фінансові інструменти сталого розвитку держави в умовах системної економічної трансформації : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 14 червня 2023 р., Хмельницький–Херсон. 2023. URL: https://cutt.ly/LeLyjWLM (дата звернення: 31.10.2026).

23. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text (дата звернення: 30.08.2026).

24. Кузьменко К., Багрій Л., Мельянкова Л. Розвиток бухгалтерського обліку в контексті глобальних цифрових трансформацій. *Ефективна економіка*. 2024. С. 151–165.

25. Кучеркова С. О. Стан та напрями вдосконалення податкового адміністрування. *Облік і фінанси*. 2018. № 3. С. 105–110.

26. Ляшко О. В. Податки з юридичних осіб в Україні, їх розвиток. Суми, 2021. С. 20–30.

27. Малярчук О. В. Шляхи оптимізації податкового навантаження на оплату праці. Соціальні та гуманітарні науки : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 25–26 червня 2024 р., Львів–Ополе. Львів : ФОП Шпак В. Б., 2024. С. 25–28.

28. Мельниченко Р. В. Податковий контроль трансфертного ціноутворення: правові засади: монографія. Київ: Київський національний торговельно-економічний університет, 2020. 344 с.

29. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 12 «Податки на прибуток»: міжнародний документ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_012#Text (дата звернення: 01.10.2026).

30. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 19 «Виплати працівникам»: міжнародний документ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_011#Text (дата звернення: 31.03.2026).

31. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи» : міжнародний документ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_051#Text (дата звернення: 11.08.2026).

32. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : затв. наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text дата звернення: 05.07.2026).

33. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : затв. наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text (дата звернення: 05.07.2026).

34. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток» : затв. наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2000 р. № 353. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01#Text (дата звернення: 05.07.2026).

35. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» : затв. наказом Міністерства фінансів України від 28.10.2003 р. № 601. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03#Text (дата звернення: 05.07.2026).

36. Овсюк Н., Ковбасюк І. Облік розрахунків з оплати праці в контексті сучасних економічних та соціальних викликів. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 62. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-75.

37. Оляднічук Н. В., Підлубна О. Д. Обліково-аналітичне забезпечення економічної діяльності суб'єктів підприємництва. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство.* 2020. Вип. 33, ч. 2. С. 16–21.

38. Онищенко В. Податок на прибуток підприємств 2026: ставки, звітність і пільги. *Головбух*. 2026. URL: https://buhplatforma.com.ua/article/7206-platnik-podatku-na-pributok-na-zagalnih-pdstavah (дата звернення: 01.10.2026)

39. Пислиця А. В., Паночишена В. П. Податок на прибуток підприємств в Україні: проблеми справляння та шляхи удосконалення. Science and Technology of the Future: Advanced Views : proceedings of the XXIX International Scientific and Practical Conference, June 26–28, 2024, Madrid, Spain. 2024. URL: https://cutt.ly/heLyzf5t (дата звернення: 01.10.2026).

40. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text (дата звернення: 05.07.2026).

41. Платник податку на прибуток змінив адресу у 2026 році: куди подавати звіт про контрольовані операції. *Дебет-Кредит*. 2026. URL: https://news.dtkt.ua/accounting/reposts/116060-platnik-podatku-na-pributok-zminiv-adresu-u-2026-roci-kudi-podavati-zvit-pro-kontrolyovani-operaciyi (дата звернення: 28.09.2026).

42. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 13–14, № 15–16, № 17. Ст. 112. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text (дата звернення: 28.09.2026).

43. Податок на прибуток підприємств в Україні: правила, ставки та останні зміни. Vertex. URL: https://vertexua.com/ua/corporate-income-tax-in-ukraine/ (дата звернення: 28.09.2026).

44. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text (дата звернення: 15.10.2026).

45. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств : наказ Міністерства фінансів України від 20.10.2015 р. № 897. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1415-15#Text (дата звернення: 15.10.2026).

46. Розрахунок з бюджетом. Нарахування податку на прибуток за 2025 рік: якою датою робити проводку. 7eminar. URL: https://7eminar.ua/news/16852-naraxuvannya-podatku-na-pributok-za-2025-rik-yakoyu-datoyu-robiti (дата звернення: 11.08.2026).

47. Томнюк Т. Л. Податкова система : навч. посіб. Чернівці, 2022. 326 с.

48. Фінансова звітність і податок на прибуток – 2025: критичні точки для бухгалтера. LIGA ZAKON. URL: https://buh.ligazakon.net/news/241793_bezkoshtovniy-vebnar-fnansova-zvtnst--podatok-na-pributok---2025-kritichn-tochki-dlya-bukhgaltera (дата звернення: 11.08.2026).

49. Чудак О. М. Цифровізація та адміністрування податків і зборів: сучасні надбання в Україні. Цифрові трансформації України 2023: виклики та реалії : збірник наукових праць. Харків, 2023. С. 415–420.

50. Шульга Т. М., Васенко С. Ю. Проблеми адміністрування податку на прибуток і перспективи його заміни податком на виведений капітал. *Юридичний електронний науковий журнал*. 2018. № 6.

51. Lytvynenko V., Liudvenko D., Tomilova-Yaremchuk N., Khomovyi S., Nepochatenko A., Hurenko T. Institutional Mechanisms of Digital Transformation of Accounting and Control in Agribusiness. Science, Engineering Management and Information Technology. SEMIT 2025. *Communications in Computer and Information*

Science. Cham : Springer, 2025. Vol. 2651. P. 359–378. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-032-04225-5_23.

52. Nuzhna O., Derevianko S., Hurenko T., Sydorenko R., Grudzevych Y. Accounting, analytical and financial support for making management decisions of the enterprise. *Cadernos de Educação Tecnologia e Sociedade*. 2024. Vol. 17, № se3. P. 306–316. DOI: https://doi.org/10.14571/brajets.v17.nse3.306-316.

ДОДАТКИ

Додаток А

Фінансова звітність за 2025 рік *

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю " МІЛК БАР"

Дата та час подачі звіту 02.02.2026 15:25

Керівник Козаченко Анна Леонідівна

Головний бухгалтер Посада не передбачена

Вид економічної діяльності 56.10 Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування

Телефон 0689636216

КАТОТТГ UA80000000000624772

Середня кількість працівників 29

Одиниця виміру: тис.грн з одним десятковим знаком

Фінансова звітність малого підприємства

Баланс (Форма № 1-м) суб'єкта малого підприємництва станом на 31.12.2025 року *

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0,0	0,0
Первісна вартість	1001	0,0	-
Накопичена амортизація	1002	0,0	-
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0,0	-
Основні засоби	1010	2 003,6	2 151,8
Первісна вартість	1011	8 794,4	9 332,0
Знос	1012	6 790,8	7 180,2
Довгострокові біологічні активи	1020	0,0	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0,0	-
Інші необоротні активи	1090	0,0	-
Усього за розділом I "Необоротні активи"	**1095**	**2 003,6**	**2 151,8**
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	869,8	500,9
У тому числі готова продукція	1103	253,3	500,9
Поточні біологічні активи	1110	0,0	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	115,1	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	11,7	-
У тому числі з податку на прибуток	1136	1,2	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0,0	9,9
Поточні фінансові інвестиції	1160	0,0	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	289,5	1 946,7
Витрати майбутніх періодів	1170	0,0	3,0
Інші оборотні активи	1190	359,3	88,9
Усього за розділом II "Оборотні активи"	**1195**	**1 645,4**	**2 549,4**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	**0,0**	**-**
Баланс (Усього активів)	**1300**	**3 649,0**	**4 701,2**

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 175,0	1 175,0
Додатковий капітал	1410	0,0	-
Резервний капітал	1415	0,0	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	935,6	1 101,2
Неоплачений капітал	1425	0,0	-
Усього за розділом I "Власний капітал"	**1495**	**2 110,6**	**2 276,2**
Усього за розділом II "Довгострокові зобов'язання і забезпечення"	**1595**	**392,1**	**-**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0,0	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
Довгостроковими зобов'язаннями	1610	0,0	-
Товари, роботи, послуги	1615	963,9	1 428,3
Розрахунками з бюджетом	1620	139,8	543,7
у тому числі з податку на прибуток	1621	114,2	105,7
Розрахунками зі страхування	1625	0,0	-
Розрахунками з оплати праці	1630	0,0	-

Продовження дод. А

Розрахунками зі страхування	1625	0,0	-
Розрахунками з оплати праці	1630	0,0	-
Доходи майбутніх періодів	1665	0,0	-
Інші поточні зобов'язання	1690	42,6	453,0
Усього за розділом III "Поточні зобов'язання і забезпечення"	**1695**	**1 146,3**	**2 425,0**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**	**0,0**	**-**
Баланс (Усього пасивів)	**1900**	**3 649,0**	**4 701,2**

Інформація про фінансові результати (Форма № 2-м) суб'єкта малого підприємництва за 2025 рік *

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	16 148,6	2 518,3
Інші операційні доходи	2120	346,1	8 541,0
Інші доходи	2240	-	46,0
Разом доходи	**2280**	**16 494,7**	**11 105,3**
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	2 306,1	839,4
Інші операційні витрати	2180	13 317,0	9 631,2
Інші витрати	2270	-	0,0
Разом витрати	**2285**	**15 623,1**	**10 470,6**
Фінансовий результат до оподаткування	2290	871,6	634,7
Податок на прибуток	2300	156,9	114,2
Чистий прибуток (збиток)	**2350**	**714,7**	**520,5**

Додаток Б

Фінансова звітність за 2024 рік *

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю " МІЛК БАР"

Дата та час подачі звіту 28.02.2025 14:50

Керівник Козаченко Анна Леонідівна

Головний бухгалтер Посада не передбачена

Вид економічної діяльності 56.10 Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування

Телефон 0689636216

КАТОТТГ UA80000000000624772

Середня кількість працівників 24

Одиниця виміру: тис.грн з одним десятковим знаком

Фінансова звітність малого підприємства

Баланс (Форма № 1-м) суб'єкта малого підприємництва станом на 31.12.2024 року *

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0,0	0,0
Первісна вартість	1001	0,0	-
Накопичена амортизація	1002	0,0	-
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0,0	-
Основні засоби	1010	890,0	2 003,6
Первісна вартість	1011	7 454,8	8 794,4
Знос	1012	6 564,8	6 790,8
Довгострокові біологічні активи	1020	0,0	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0,0	-
Інші необоротні активи	1090	0,0	-
Усього за розділом I "Необоротні активи"	**1095**	**890,0**	**2 003,6**
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	449,3	869,8
У тому числі готова продукція	1103	277,4	253,3
Поточні біологічні активи	1110	0,0	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	1 336,2	115,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	34,6	11,7
У тому числі з податку на прибуток	1136	1,2	1,2
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0,0	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	0,0	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 279,5	289,5
Витрати майбутніх періодів	1170	0,0	-
Інші оборотні активи	1190	399,1	359,3
Усього за розділом II "Оборотні активи"	**1195**	**3 498,7**	**1 645,4**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	**0,0**	**-**
Баланс (Усього активів)	**1300**	**4 388,7**	**3 649,0**

Продовження дод. Б

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 175,0	1 175,0
Додатковий капітал	1410	0,0	-
Резервний капітал	1415	0,0	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1 730,0	935,6
Неоплачений капітал	1425	0,0	-
Усього за розділом I "Власний капітал"	**1495**	**2 905,0**	**2 110,6**
Усього за розділом II "Довгострокові зобов'язання і забезпечення"	**1595**	**0,0**	**392,1**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0,0	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
Довгостроковими зобов'язаннями	1610	0,0	-
Товари, роботи, послуги	1615	1 374,0	963,9
Розрахунками з бюджетом	1620	63,2	139,8
у тому числі з податку на прибуток	1621	49,7	114,2
Розрахунками зі страхування	1625	0,0	-
Розрахунками з оплати праці	1630	0,0	-
Доходи майбутніх періодів	1665	0,0	-
Інші поточні зобов'язання	1690	46,5	42,6
Усього за розділом III "Поточні зобов'язання і забезпечення"	**1695**	**1 483,7**	**1 146,3**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**	**0,0**	**-**
Баланс (Усього пасивів)	**1900**	**4 388,7**	**3 649,0**

Інформація про фінансові результати (Форма № 2-м) суб'єкта малого підприємництва за 2024 рік *

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 518,3	2 145,7
Інші операційні доходи	2120	8 541,0	2 755,2
Інші доходи	2240	46,0	0,0
Разом доходи	**2280**	**11 105,3**	**4 900,9**
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	839,4	936,8
Інші операційні витрати	2180	9 631,2	3 688,1
Інші витрати	2270	-	0,0
Разом витрати	**2285**	**10 470,6**	**4 624,9**
Фінансовий результат до оподаткування	2290	634,7	276,0
Податок на прибуток	2300	114,2	49,7
Чистий прибуток (збиток)	**2350**	**520,5**	**226,3**

Додаток В

Фінансова звітність за 2023 рік *

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю " МІЛК БАР"

Дата та час подачі звіту 19.02.2024 23:22

Керівник Козаченко Анна Леонідівна

Головний бухгалтер Посада не передбачена

Вид економічної діяльності 56.10 Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування

Телефон 0689636261

КАТОТТГ UA80000000000624772

Середня кількість працівників 30

Одиниця виміру: тис.грн з одним десятковим знаком

Фінансова звітність малого підприємства

Баланс (Форма № 1-м) суб'єкта малого підприємництва станом на 31.12.2023 року *

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0,0	0,0
Первісна вартість	1001	0,0	-
Накопичена амортизація	1002	0,0	-
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0,0	-
Основні засоби	1010	1 214,5	890,0
Первісна вартість	1011	7 045,2	7 454,8
Знос	1012	5 830,7	6 564,8
Довгострокові біологічні активи	1020	0,0	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0,0	-
Інші необоротні активи	1090	0,0	-
Усього за розділом I "Необоротні активи"	**1095**	**1 214,5**	**890,0**
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	295,5	449,3
У тому числі готова продукція	1103	125,0	277,4
Поточні біологічні активи	1110	0,0	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	1 316,3	1 336,2
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	21,2	34,6
У тому числі з податку на прибуток	1136	1,2	1,2
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 019,3	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	0,0	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	19,0	1 279,5
Витрати майбутніх періодів	1170	0,0	-
Інші оборотні активи	1190	135,7	399,1
Усього за розділом II "Оборотні активи"	**1195**	**2 807,0**	**3 498,7**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	**0,0**	**-**
Баланс (Усього активів)	**1300**	**4 021,5**	**4 388,7**

Продовження дод. В

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 175,0	1 175,0
Додатковий капітал	1410	0,0	-
Резервний капітал	1415	0,0	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2 351,6	1 730,0
Неоплачений капітал	1425	0,0	-
Усього за розділом I "Власний капітал"	**1495**	**3 526,6**	**2 905,0**
Усього за розділом II "Довгострокові зобов'язання і забезпечення"	**1595**	**0,0**	**-**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0,0	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
Довгостроковими зобов’язаннями	1610	0,0	-
Товари, роботи, послуги	1615	43,8	1 374,0
Розрахунками з бюджетом	1620	22,6	63,2
у тому числі з податку на прибуток	1621	0,0	49,7
Розрахунками зі страхування	1625	0,0	-
Розрахунками з оплати праці	1630	0,0	-
Доходи майбутніх періодів	1665	0,0	-
Інші поточні зобов’язання	1690	428,5	46,5
Усього за розділом III "Поточні зобов'язання і забезпечення"	**1695**	**494,9**	**1 483,7**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**	**0,0**	**-**
Баланс (Усього пасивів)	**1900**	**4 021,5**	**4 388,7**

Інформація про фінансові результати (Форма № 2-м) суб’єкта малого підприємництва за 2023 рік *

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 145,7	593,9
Інші операційні доходи	2120	2 755,2	3 670,0
Інші доходи	2240	-	0,0
Разом доходи	**2280**	**4 900,9**	**4 263,9**
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	936,8	290,3
Інші операційні витрати	2180	3 688,1	4 621,7
Інші витрати	2270	-	0,0
Разом витрати	**2285**	**4 624,9**	**4 912,0**
Фінансовий результат до оподаткування	2290	276,0	-648,1
Податок на прибуток	2300	49,7	0,0
Чистий прибуток (збиток)	**2350**	**226,3**	**-648,1**